

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIX
БРОЈ
885
14. XII 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

СТРАНЕ
16-17.

СИЛАРИ ПОБЕДУЈУ

ПАУН-ФРИЗУРА. — Да би се од косе направио блистави, лезасти паунов реп треба лећи на под и у том положају сачекати да се боје осуше и лак којим су власи готово натопљене — стврдне. Паун-фризура је проналазак Франка Наполитанца, фризера из Бредфорда (Енглеска), а прва ју је понела шеснаестогодишња Џејб Тебс. „Са овом фризуром свака девојка се осећа поносна као „паун“, кажу обоје.

НИГДЕ МЕСТА ЗА БИЦИКЛЕ. — Овако изгледа сваког дана пред једним спортским центром у близини Копенхагена. Јер у Данској, као уосталом у целој Европи, бицикли су поново у моди. Тако, на пример, у Западној Немачкој, већ има 23 милиона бициклиста и тај број се сваке године повећава за још 1,5 милион. Због тога се већ помишља на изградњу путева намењених искључиво бициклистима.

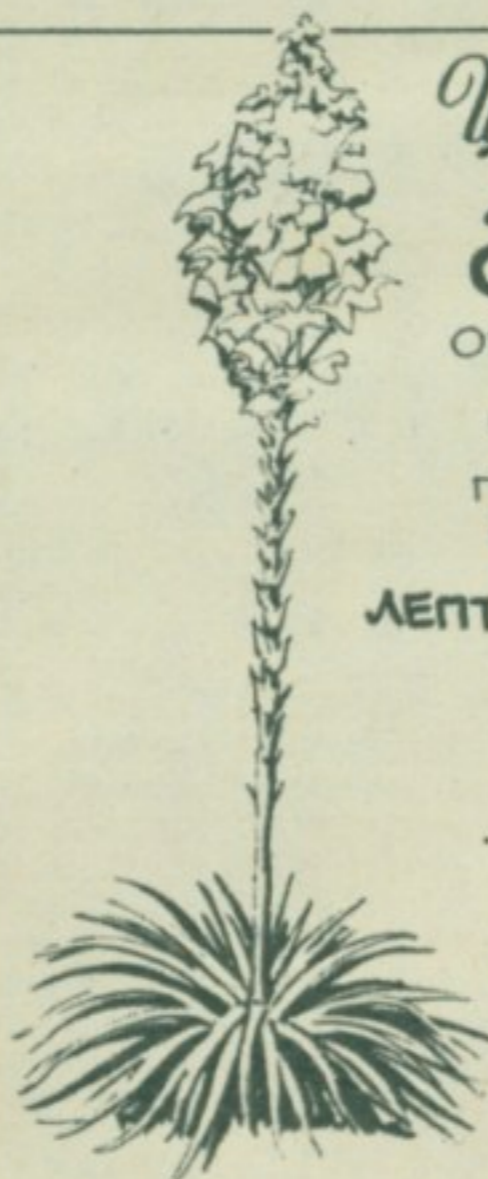
Ripley's

Веровати или не!

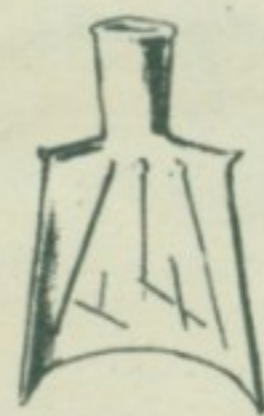

ИГРА
ЗА
КИШУ

ПРИПАДНИЦИ ИНДИЈАНСКОГ ПЛЕМЕНА **КРАХО** ПРИРЕЂУЈУ РИТУАЛНЕ ИГРЕ ВЕРУЈУЋИ ДА ЊИ ОНЕ ДОНЕТИ КИШУ. САСТАВНИ ДЕО ИГАРА ЈЕ ТРКА НА 10 КИЛОМЕТРА У КОЈОЈ ТРКАЧИ НОСЕ НА РАМЕНИМА КОМАД ДЕБЛА ТЕЖАК 100 КИЛОГРАМА.

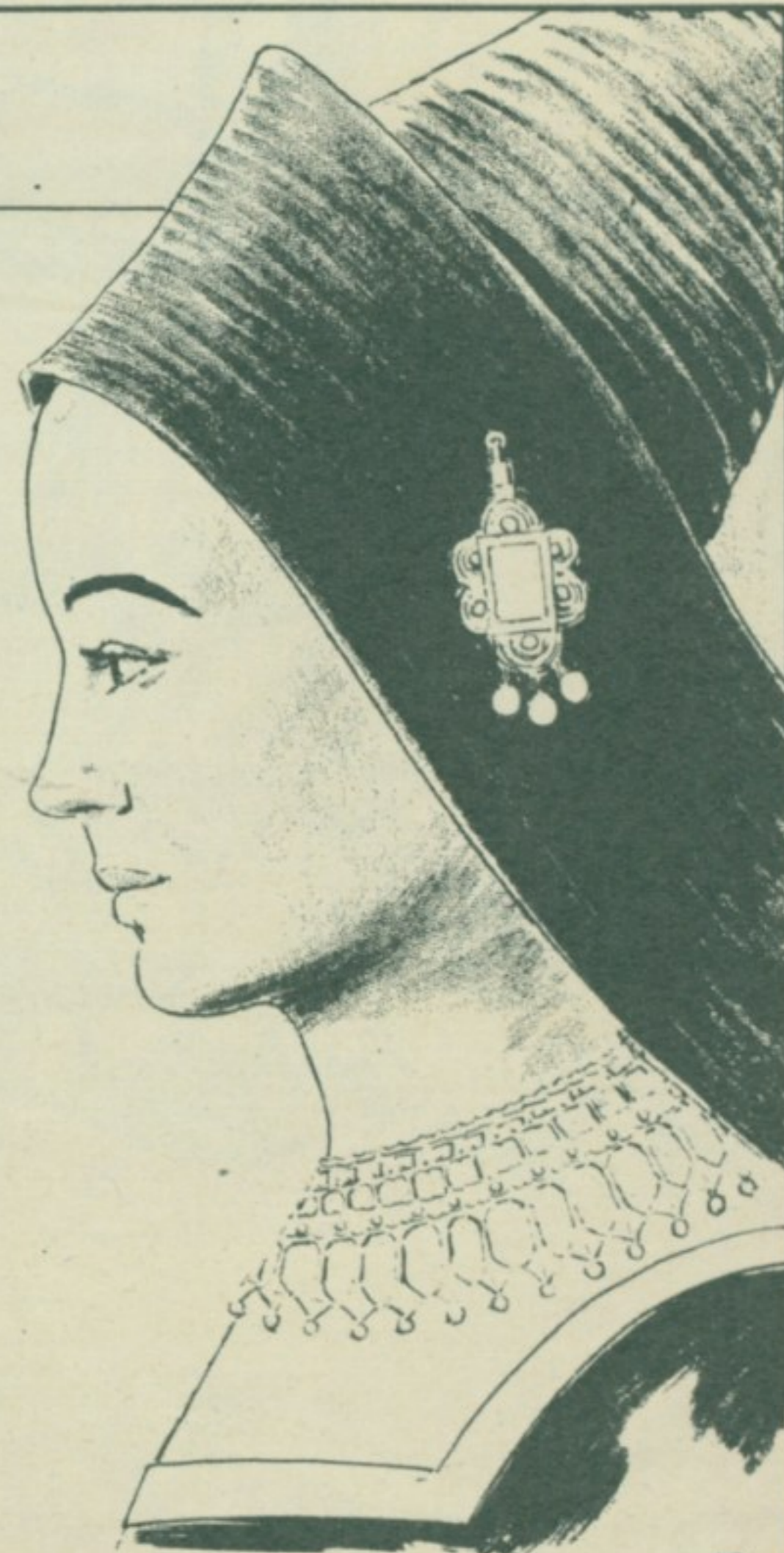

ЦВЕТ
БИЛКЕ
ЖУКЕ
ОПРАШУЈЕ
СЕ САМО
УЗ
ПОМОК
ЈЕАНЕ
ВРСТЕ
ЛЕПТИРИЦА.

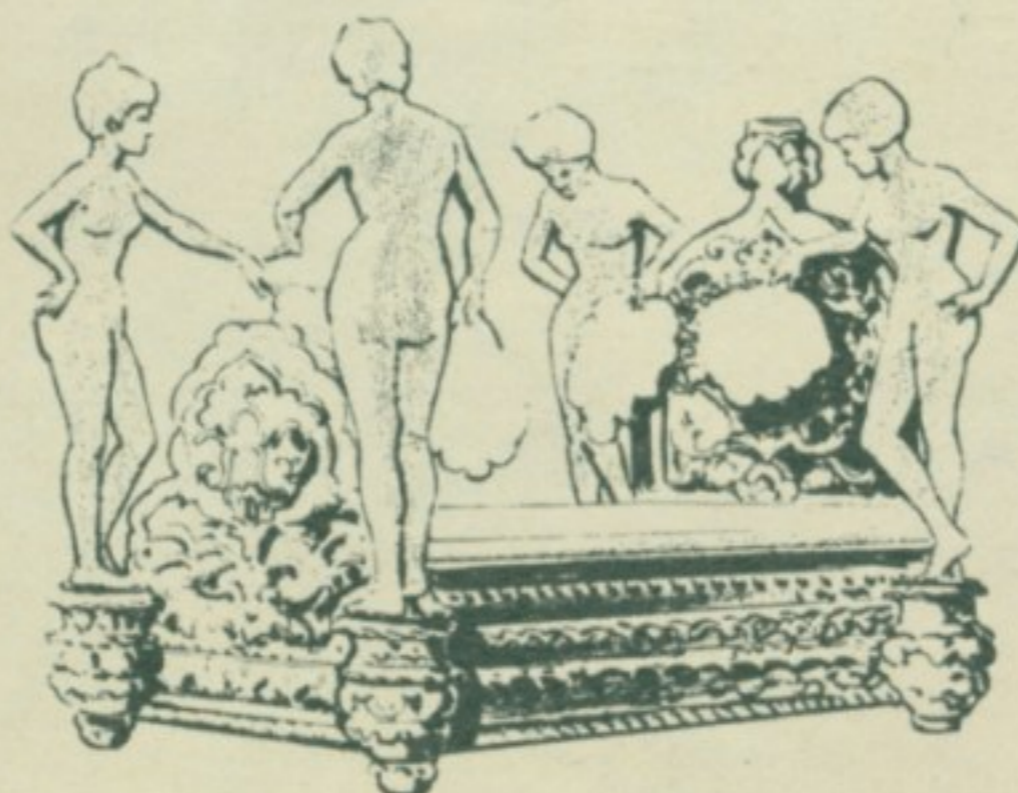
НОВАЦ

КОЈИ
СЕ
УПОТРЕ-
БЛЈАВАО
У
КИНИ
ПРЕ
2.600
ГОДИНА
ИМАО ЈЕ
ОБЛИК
МАЛОГ
АШОВА.

Марија Бургоњска

(1457-1482)
ЖЕНА АУСТРИЈСКОГ
НАДВОЈВОДЕ МАКСИМИЛИЈАНА
КОЈУ ЈЕ ЗА ВРЕМЕ ЛОВА
ЗБАЦИО КОЊ,
УМРЛА ЈЕ У 25. ГОДИНИ
ОД ГАНГРЕНЕ
ЈЕР
ИЗ СРАМЕЖЛИВОСТИ
НИЈЕ ДОЗВОЛИЛА
ДА ЈЕ ПРЕГЛЕДА
ЛЕКАР.

СРЕБРНА ПОСТЕЛА

ИЗРАЂЕНА У ЛОНДОНУ ЗА ЈЕДНОГ
ИНДИЈСКОГ МАХАРАЏУ ИМАЛА ЈЕ НА
УГЛОВИМА **ЧЕТИРИ** СТАТУЕ СА
СКРИВЕНИМ МЕХАНИЗМОМ.
ЗАХВАЉУЈУЋИ ТОМЕ, СТАТУЕ
СУ МАХАЛЕ ЛЕПЕЗАМА
И ХЛАДИЛЕ
УСНУЛОГ МАХАРАЏУ.

Океански пуж назван

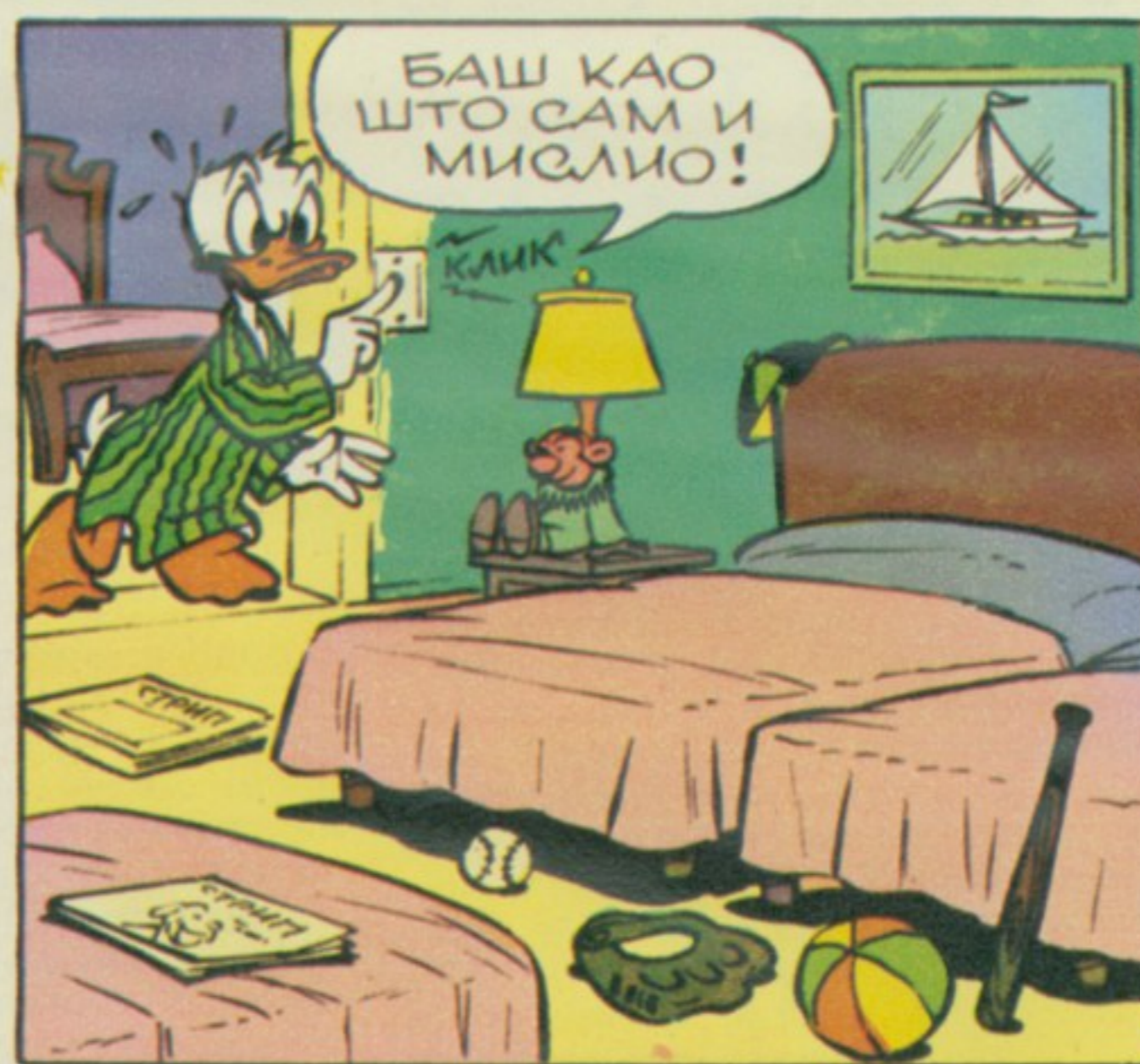
ЉУБИЧИЦА

ПЛОВИ ПОВРШИНОМ
МОРА НА „СПЛАВУ“
ОД МЕХУРИКА
СЛУЗИ КОЈУ
ЛУЧИ ЊЕГОВО
ТЕЛО.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

© 1968
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

БИТКА НА ХАЦИЈЕНДИ

ОГОРЧЕНА БИТКА ВОДИЛА СЕ ЦЕЛОГ ДАНА А ГУБИТАКА ЈЕ БИЛО НА ОБЕ СТРАНЕ

Појавили су се у рану зору. Ти страшни легионари бразилских дунгли, исто тако крволочни и незаустављиви као њихова сабраћа термити из Африке, кретали су се у формацији правоугаоника, чија је једна страна износила три, а друга — петнаест километара! У паничном страху, спасавајући се од смрти под неумитним вилицама инсеката, бежали су јагуари и пуме, јелени и тапири. Избезумљени од ужаса скакали су тамо-амо мајмуни испуштајући продорне крике.

Власник плантаже сењор Лејнинген добро је знао да се у том крају Бразила слична најезда могла очекивати свакога дана. Зато је плантажа била окружена четири метра широкиим ровом у облику потковице, чији су крајеви излазили на реку. Тамо је постојала брана коју је, у случају опасности, хацијендеро могао да отвори и окружи свој посед водом. Он је још раније наредио да се посече дрвеће чије су се гране наднеле над ров да мрави преко њега не би мо-

гли да дођу до хацијенде. Поред спољног рова постојао је још један унутрашњи, мањи, око брежуљка на којем су се налазиле зграде. Кроз тај ров пролазио је жљезб који је полазио од цистерне са нафтом. Ако би мрави, савладавши прву препреку, доспели до плантаже, нафта је требало да заштити опсађене људе.

● ЖИВИ ТЕПИХ

Чим се сазнало за приближавање мрва, жене и деца су хитно пребачени на другу обалу реке на сигурно место, а ров је напуњен водом. Сви мушкарци са плантаже, око 400 радника Индијанаца, окупили су се на јужном крају потковичастог рова.

До самог хоризонта, колико се оком могло видети, све је било покривено црним покретним тепихом металног сјаја. Све биће на његовом

путу је нестајало. Индијанци су викали машући рукама и проклињући. Растојање између рова и мрва се смањивало, галама је постепено престајала и најзад је завладала гробна тишина. Њу је реметио само шум кретања лавине од стотина милиона мрва, који су се неумитно приближавали уништавајући све на свом путу.

Непријатељска армија се приближавала у строгом борбеном поретку. Видевши препреку, из центра су се издвојиле две колоне које су кренуле према боковима да би нашле неки пролаз. То је трајало нешто више од једног сата. Опсађени људи су за то време могли боље да осмотре своје противнике. Били су црвено-црни и велики као човечји палац. Неким Индијанцима се чак учинило да их мрави продорно гледају хладним блиставим очима.

● НАПАД

Најзад су обе бочне колоне стигле до реке и неким

тајанственим телеграфом поднеле „извештај“ о ситуацији штабу, централној групи. Одмах после тога сто метара широк поток блиставих инсеката запљуснуо је ров. Вода је постала црна. Хиљаде мрва су тониле, али су их замењивале нове десетине хиљада. Лејнинген је поделио људима лопате и прскалице с нафтом. На мрве су полетели комади земље, људи су их пољивали нафтом. Али, они су још жешће нападали.

Водена струја је, међутим, често враћала комаде земље бачено на мрве ка унутрашњој страни рова. Тада би са грумена одмах кренула злосутна поворка. Један Индијанац је лопатом ударио такав грумен. За трен ока држање лопате је било густо прекривено инсектима. Човек је с вриском бацио лопату у ров, али је било касно — мрави су га преплавили од главе до пете. Неки инсекти, крупнији од осталих, имали су нарочит жалац кроз који су у тело жртве убризгавали отров. Избезумљен од бола и ужаса човек је махнуто скакао.

— Руке у нафту! Брзо! — викнуо је Лејнинген.

Несрећник је здерао са себе кошуљу и потопио руке, прекривене све до рамена мравима, у суд пун нафте. Али, чак ни после тога мрави нису испуштали своју жртву, па је други човек

морао да једног по једног инсекта скида са тела свог саборца.

● ОПСАДА СЕ НАСТАВЉА

По наређењу Лејнингена подигнут је ниво воде у рову. Људи су с олакшањем гледали како вода односи милијарде инсеката. Напад је био одбијен, али мрави нису намеравали да одустану од борбе. Они су само изменили тактику. Легије мрва препуниле су шуму на обали рова. Они су гризли петељке листова, који су као ношени јесењим ветром падали на тло. Брзо су их преносили до рова и пуштали у воду. На тим „сплавовима“ инсекти су се поново устремили према плантажи.

Изненада, Лејнинген је на другој обали приметио некакво црно биће безобличне главе и дрхтавих ногу. Покушавало је да стигне до рова, али је на његовој обали пало и остало да се немоћно грчи. То је био јелен, случајно забасао међу мравима. Мрави су му најпре напали очи, а затим су стали да прождиру још живог, избезумљеног јелена. Лејнинген је подигао пушку и једним хицем прекинуо муке несрећне животиње. За шест минута од ње је остао само потпуно чист костур.

ПРОТИВ ЛЪВУДИИ

Ров је већ био пун листова. Милиони мрави пловили су на њима према плантажи. Лејнинген је наредио да се ниво воде у рову најпре нагло снизи, а одмах затим повећа. Мрави који су се изненада нашли на дну одмах су кренули на јуриш, али их је бујица новог таласа воде просто спрала. Ипак, понеки инсекат је стигао до суседне обале. А онда су се зачули очајни крици Индијанаца поред бране: нешто се покварило у механизму и устава није радила. Ров је наједном остао сув.

● ПЛАНТАЖА ЈЕ ИЗГУБЉЕНА

Гигантски црни тепих испузао је на унутрашњу обалу рова. Лејнинген је схватио да је плантажа пропала. Испалио је три хица из пушке — то је био уговорени сигнал за повлачење на другу линију одбране. У други канал пуштена је нафта.

Плантажа подигнута дугогодишњим напорним радом била је уништена за трен ока. Тек када је нестала и последња зелена биљчица, мрави су кренули према нафти. Нису се усудили да загази, али су зато почели да бацају у ров гранчице и суво лишће тако да се ускоро нафта више није видела. Све је било покривено усковит-

ланом масом инсеката. Ситуација је била очајна. Лејнинген је дохватио камен и бацио га у канал. За тренутак се указала нафта. Полеће упаљено палидрвце и канал плану. Зграде су биле опкољене огњеним бедемом. Милиони инсеката су изгорели. Мада је то понављано неколико пута — мрави су упорно наступали. Они су опет и опет градили мостове. Сада је то било лакше јер је нафта била прекривена слојем пепела. Преостајало је само једно: потопити целу плантажу. Али како доспети до бране? Два Индијанца су то покушала и то их је стајало живота.

Тада се Лејнинген сам замотао у крпе натопљене нафтом и преко њих навукао одећу намочену у нафти. Специјалним наочарима заштитио је очи, ватом затворио уши и ноздрве. Стари индијански лекар дао му је маст направљену од мајских буба чији мирис, наводно, мрави не подносе. Намазао је овом машћу лице и одећу, узео лек против мрављег отрова и — кренуо.

Трчао је из све снаге настојећи да прави што дуже скокове. Али, већ на половини пута био је прекривен инсектима. Не обзирући се на неподношљив бол, ишао је даље. До бране има још три стотине... још две стотине... још само сто метара... Најзад је стигао на циљ. Тек што је дохватио точак, цео рој бесних инсеката упио му се у лице и

тело. Стиснувши усне, Лејнинген се извијао као лудак. Отворити уста значило је умрети истог тренутка. Најзад се брана отворила и поплава је почела.

● СКУПО ПЛАЋЕНА ПОБЕДА

Лејнинген се једва држао на ногама. Скупивши последњу снагу кренуо је назад знајући да му је смрт сигурна ако застане или падне. Срце је бесно тукло, из ушију је текла крв. Са сваким кораком напуштала га је снага. На путу је угледао велики камен. Немајући снаге да га обиђе Лејнинген се немоћно спустио на тле. Мрави су навалили на своју жртву. У свести Лејнинген поново угледа последње грчеве јелена. Чудовишним напором присили себе да устане и настави пут.

Пробивши се кроз ватрени зид унутрашњег канала пао је онесвешћен. Индијанци су притрчали, свукли с њега одећу, очистили тело од мрва и однели га у кућу. Вода је хучним таласом прелила целу плантажу. Милиони мрва су тонули, остале је односила водена струја. Понегде су мрави још покушавали да изиђу на суво, али су их Индијанци нафтом из прскалице терали натраг у воду.

Карл Стефенсон

ВАШАР

СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

ПОТПУНА ЗБРКА. — Када би Етел Раундз из Лондона повукла воду у свом тоалету, вода би потекла — у тоалету њеног суседа. Кад јој је била потребна топла вода за купање, бојлер је морао да унали њен сусед. Ако би он заврнуо своју славину за гас и Етел би остала без гаса. Поднела је тужбу и суд је несавесном инсталтеру одузео дозволу за рад.

ТЕСТАМЕНТ НА ЗИДУ. — Педесетогодишњи Херман Шмит, стаклорезац из Филадельфије, добио је јак срчани напад и осећајући да га неће преживети последњом снагом написао је на зиду своје спаваће собе „Женевијев, све што имам остављам теби“. Судија је захтевао да се комад зида с тестаментом донесе у суд и тек тада је признао Шмитову вереницу за наследницу.

КРУГ СТРАХА: — Један њујоршки учитељ овако је описао стање у америчким основним и средњим школама: „У нашој школи наставници се боје управитеља, управитељ се боји школског надзорника, надзорник се боји чланова општинске управе, они се боје својих бирача, бирачи се боје својих жена, жене се боје своје деце а деца се не боје никог живог на свету“.

КАПЕТАН Кејт

ДА БИ СПАСЛА НАТАНА РОЈАЛА, КЕЈТ, ИЗДАЈУКИ СЕ ЗА ГУСАРСКОГ КАПЕТАНА, ПОКУШАВА ДА СЕ ПРИДРУЖИ ЛА ДРОНОВОЈ БАНДИ...

ЉУПКО ЛИЦЕ НИЈЕ ДОВОЉАН РАЗЛОГ ДА ЈОЈ ВЕРУЈЕМО, ПУКОВНИКЕ!

ЈА САМ СЛАБ НА ЛЕПОТУ... ПА МОЖДА МОЈ ДРУГ ИМА ПРАВО!

ЧАК И АКО ВАМ ПРУЖИМ ДОКАЗ О ДОБРОЈ ЗАРАДИ?

РУМ СА ЈАМАЈКЕ! ЗА ТО СЕ МОЖЕ ДОБИТИ ДОБРА ПАРА!

ВРЕДИ ЖРТВОВАТИ ТОВАР ДА БИХ СТЕКЛА ЊИХОВО ПОВЕРЕЊЕ!

ЈА САМ СПРЕМАН ДА САРАЂУЈЕМ С ВАМА, КАПЕТАНЕ КЕЈТ... АЛИ, ТРЕБА ДА ПРИСТАНЕ И МОЈА ДРУЖИНА!

А ЈА КАЖЕМ НЕ! АКО БАШ ЖЕЛИ ДА НАМ СЕ ПРИДРУЖИ... НЕКА СЕ ИЗБОРИ ЗА ТО СВОЈЕ ПРАВО... КАО МУШКАРАЦ!

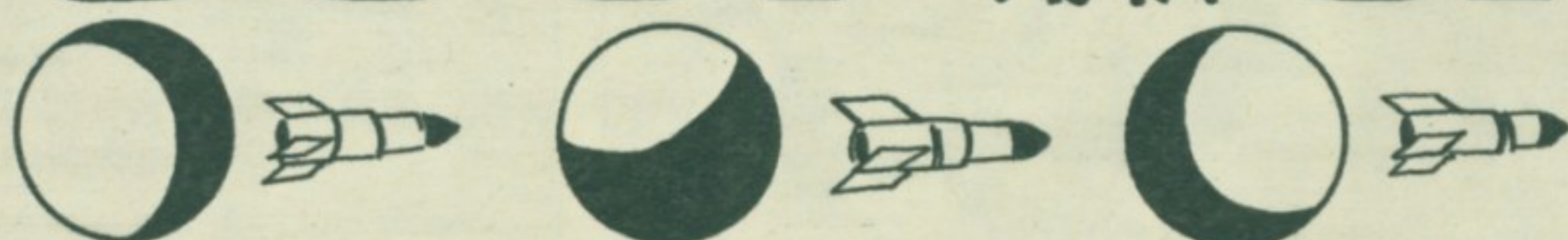

ПА, ГОСПОЂО ГУСАРКО? ПРИМАШ ЛИ МОЈ ИЗАЗОВ?

КОНКУРС: ОДГОВОРИТЕ НА ПИТАЊЕ СТОЛЕЋА КО ЋЕ ПРВИ НА МЕСЕЦ?

СССР ИЛИ САД

**ПОЗИВАЈУ СЕ УЧЕНИЦИ, ЧИТАОЦИ ПОЛИТИКИНОГ
ЗАБАВНИКА ДА ПОГОДЕ. ПОБЕДНИК ДОБИЈА НАГРАДУ
КОЈА СЕ ПАМТИ ЦЕЛОГ ЖИВОТА!**

КАКО СЕ СПРЕМА СССР:

4. октобра 1957. лансиран је први вештачки Земљин сателит. Био је тежак 83,6 килограма.

3. новембра 1957. лансиран је други вештачки сателит у коме је летео и пас — Лајка. Укупна тежина сателита (са псом) износила је 508,3 килограма.

12. априла 1961. полетео је у васиону први човек — космонаут. Био је то Јуриј Гагарин. Брод којим је полетео Гагарин био је тежак 4.725 килограма.

18. марта 1965. у орбиту је изведен космички брод „Васход II“ са двојцом космонаута — Бељајевим и Леоновим. Пола часа после почетка лета Леонов је изишао из брода у отворен космички простор и провео тамо 20 минута.

1965. аутоматска станица „Зонд III“ упутила је на Земљу серију успешних фотографија Месеца.

1966. аутоматска станица „Луна 9“ први пут је извршила „меко“ спуштање на површину Месеца.

Совјетски стручњаци наговестили су да ће можда крајем овог месеца упутити брод са посадом која ће облети Месец.

Прва посада ће се спустити на Месец, верује се, током 1970. године.

КАКО СЕ СПРЕМАЈУ САД:

1. фебруара 1958. лансирањем сателита „Експлорер I“ почео је космички програм. Сателит је био тежак 14 килограма. Одмах затим лансирана је серија сателита. У неким од њих налазе се и животиње, мајмуни, на којима се испитује како организам подноси велике брзине.

5. маја 1961. лети у свемирски простор космонаут Шеперд. То је био први амерички космонаут.

23. марта 1965. у оквиру програма „Демини“ полете први амерички брод са два космонаута. Били су то Грисом и Јанг.

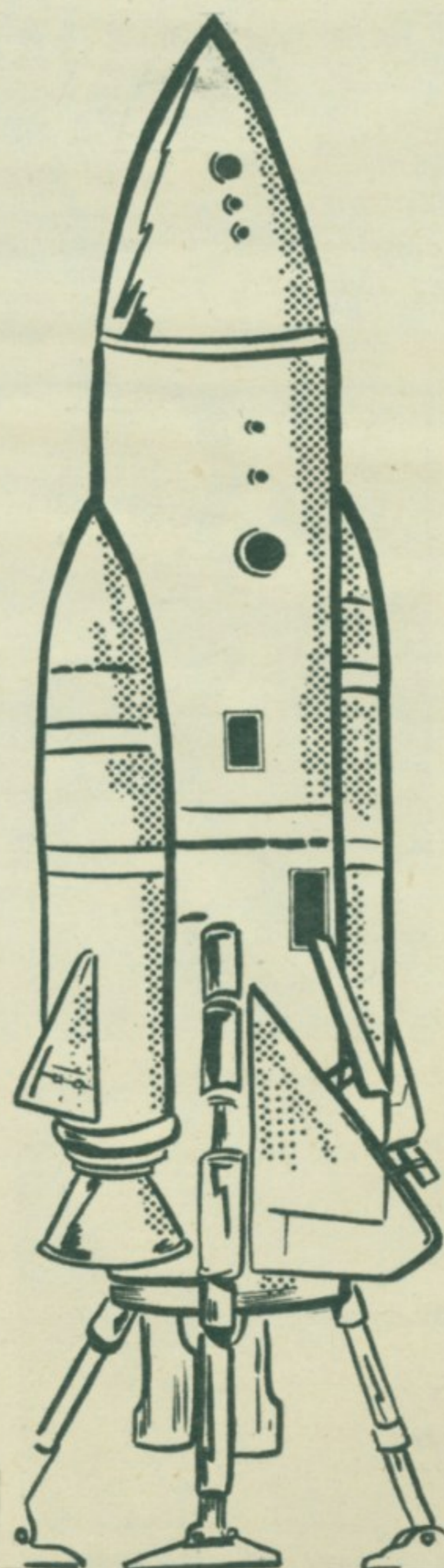
3. јуна 1965. космонаут Вајт изишао је у скафандру ван космичког брода који је летео око Земље.

1966. „Сирвејер“ је извршио облетање Месеца и спустио се затим „меко“ на њега.

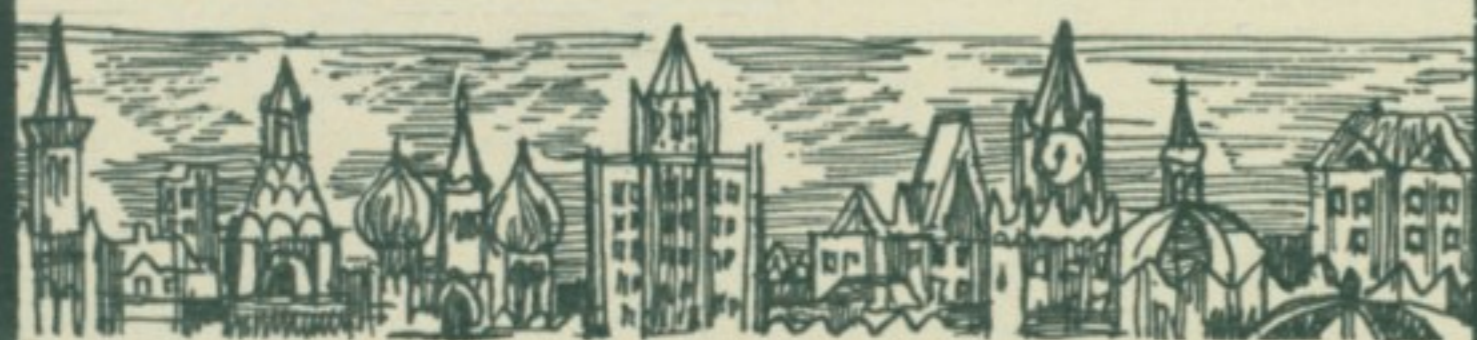
6. априла 1967. ракета „Сатурн“ убацила је у орбиту око Земље космички брод тежине 26,5 тона.

Ових дана, како су најавили стручњаци, може се очекивати лет око Месеца космичког брода са посадом.

Прва посада ће се спустити на Месец, верује се, током 1970. године.

**НАГРАДА АКО НА МЕСЕЦ
ПРВИ СТИГНЕ СССР:**

**ПУТОВАЊЕ У СССР
МОСКВУ И ЛЕЊИНГРАД**

**НАГРАДА АКО НА МЕСЕЦ
ПРВЕ СТИГНУ САД:**

**ПУТОВАЊЕ У АМЕРИКУ
ДИЗНИЛЕНД**

УСКОРО ДЕТАЉНИЈА УПУТСТВА!

MIRELLA MATIĆ

Миреј Матје, најстарија од четрнаесторо деце једног, доскора веома сиромашног каменоресца из Авињона, постала је славна широм света. Пре тога била је фабричка радница и сваког јутра, возећи се бициклом на посао, певала је као птица. Успех није дошао изненада: Миреј је више година узимала часове певања. Године 1966. осваја Париз и постаје званична наследница Едит Пијаф, најбоље певачице шансона коју је Француска икада имала. Данас Миреј Матје нема ни тренутка одмора. О њу се отима цео свет, а нарочито Сједињене Америчке Државе где јој је лично Френк Синатра организовао гостовање.

БУФАЛО ПРОТИВ БУФАЛА

НЕОБИЧАН ДВОБОЈ НА ДИВЉЕМ ЗАПАДУ ЗА СТИЦАЊЕ ПРАВА НА СЛАВНО ИМЕ

Довољно је само изговорити име БУФАЛО БИЛ па да хиљаде деака већ виде непрегледна пространства прерије, карабине и страхан тутањ бизона у галопу. Ко је у ствари, био Буфало Бил?

Амерички Дивљи запад почетком прошлог века. Из

више људи с именом Буфало Била.

Лов на бизоне био је у почетку неопходна потреба, био је то извор хране, али касније су бели људи почели да уништавају ове животиње просто да би се забавили и, да би имали што више трофеја надметали су се

говори да је најбољи начин да се они униште ако се истреби њихова најважнија храна: бизони.

Први БУФАЛО БИЛ добио је име зато што је 1860. године спасао од глади ста-

ОД 80 МИЛИОНА БИЗОНА ДАНАС ИХ ИМА САМО НЕКОЛИКО ХИЉАДА.

свих крајева стижу колонисти, најчешће авантуристи, који траже слободу или беже од руке закона. Међу овим пионирима Запада неки су још за живота постали легенда. Нарочито ловци на буфале (бизоне) по којима су и добијали надимке. Тако се догодило да је било

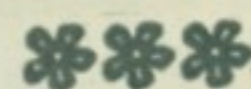
ко ће убити више ових животиња, остављајући у прерији њихове лешеве. Већ 70-тих година од око 80 милиона бизона на Дивљем западу остало је свега око 1.000. Индијанска племена су почела да гладују. Амерички генерал Шеридан, велики противник Индијанаца,

новништво Канзаса. Те године у овој области владале су страшне хладноће. Под изузетно тешким условима овај Буфало Бил је убио више стотина бизона. Убрзо затим и други ловци почели су да се називају овим именом, али он се није бунио. Умро је заборављен под сво-

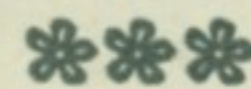

ВИЉЕМ КОДИ, ПОСЛЕДЊИ БУФАЛО БИЛ (1846 — 1917)

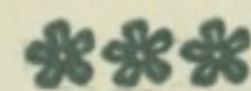
јим правим именом: Бил Метјусон.

Други БУФАЛО БИЛ. Међутим, други који су носили име Буфала Била нису били тако скромни. Међу њима био је и Бил Тилгмен, он је за седам месеци убио 3.300 бизона и неко време држао овај жалосни рекорд.

Трећи БУФАЛО БИЛ је свакако најпознатији. То је Виљем Фредерик Коди. Он је убио 4.280 бизона за 18 месеци и тако освојио име Буфало Бил.

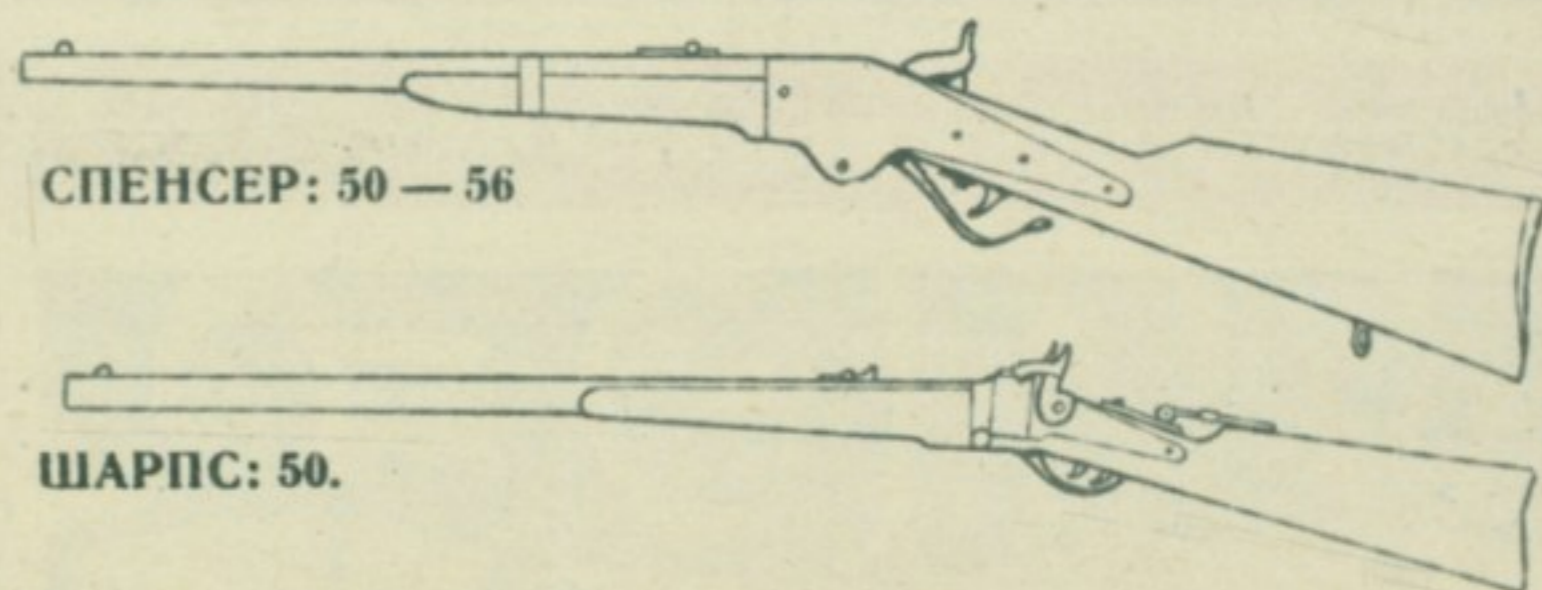
Четврти БУФАЛО БИЛ, Кодијев најопаснији супарник био је извесни Виљем Камсток, трговац стоком који је

неко време набављао месо за један погранични гарнизон.

Убрзо је међу граничарима и радницима који су постављали железничке прагове у тек освојеним пределима Америке започела свађа око тога ко је у ствари прави Буфало Бил, Виљем Коди или Виљем Камсток. Одлучили су да ће најбоље бити да организују лов на бизоне и ко убије више ових животиња биће проглашен за победника.

Свуда су излепљене плакате, организован је и специјалан воз. На крају дана, 115 бизона лежало је по тлу прерије. Коди је убио 69 а његов противник 46. Тако је Виљем Коди проглашен „шампионом Буфало Била за цео свет“ и од тога дана нико му више није оспоравао ову титулу.

ОРУЖЈЕ КОЈИМ СУ КАУБОЈИ УБИЈАЛИ БИЗОНЕ:

СПЕНСЕР: 50 — 56

ШАРПС: 50.

БМН И БУМ

JOE MUSIAL

СТАЉИНИГРАД

1 **НАПАД У ЗОРУ.** — Недеља, 22. јуни 1941. године, 3 часа и 10 минута. На реци Буг, новој граници између Немачке и СССР ноћ је мирна. 3 и 15 м. Изненада се чује грмљавина топова. На фронту широком 2.300 километара 175 немачких, румунских и италијанских дивизија креће у напад.

ОПЕРАЦИЈА „БАРБАРОСА“. — Совјети су изненађени, Немци су погазили уговор о ненападању и предузели операцију „Барбароса“. Градови Бјалисток и Минск су срањени. Више од 300.000 совјетских војника је одведено у заробљеништво. 16. јула пада и Смоленск. Војска сила осовине за мање од месец дана прелази 700 км. Сада их свега 350 км. одваја од Москве.

БЕЗНАДЕЖНА СИТУАЦИЈА. — Изгледа као да ништа не може да заустави напредовање Хитлерових армија. Совјетску авијацију приковале су за земљу три немачке ваздушне флоте, од којих свака има преко хиљаду осамсто авиона. После пет месеци борби Немци се већ хвале да ће уништити Совјетску армију.

2 **СНЕГ И МРАЗ.** — Септембар: заузет је и Кијев. Пет совјетских армија (око милион људи) се повлачило. 17. октобар: крај битака код Вјазме и Бријанска, пораз још девет совјетских армија. Операција „Тајфун“ може да почне... Она је и почела али Немци нису рачунали на мраз, снег и неизмерну храброст совјетских војника.

ПАД СЕВАСТОПОЉА. — 1. јула 1942. после крвавих борби пада и утврђени Севастопољ на Црном мору. Сад Немци напредују према огромним петролејским пољима Кавказа и ка југоистоку, у правцу Дона. Тада настаје преокрет: совјетски војници збијају редове, поново се групишу и плански повлаче.

ЛОШ ЗНАК. — Немачка војска надире даље и не среће никог. То им је сумњиво али наређење команде гласи: напред ка Истоку. Двадесетог јула оклопна кола су пред Калачем на Дону. Осмог августа, и поред надљудског отпора, 62. совјетска армија бива опкољена. Совјетски противнапади не могу да пробију непријатељски ватрени обруч.

3 **БОРБА У ГРАДСКОЈ ЛУЦИ.** — Од 9. августа до 14. септембра Немци започињу нов напад. Генерал фон Паулус, командант VI немачке армије налази се пред Стаљинградом, индустријским градом који се простире 40 км дуж реке Волге. Прву борбу у луци града добили су наоружани стаљинградски радници.

НЕМА ОДСТУПАЊА. — Стаљинград је опседнут. Немачке „штуке“ непрекидно завијају и бацају бомбе. Град се претвара у рушевине. Цивилно становништво је евакуисано. Остају само борци и наоружани радници. Војни команданти наређују: „Борите се до последњег, нема одступања“.

НЕПРЕКИДНО БОМБАРДОВАЊЕ. — Немачки команданти су нервозни. Наређују да се град непрекидно бомбардује из ваздуха и туче из топова. Све је узалуд. 19. новембра четири совјетске армије и један корпус оклопних возила са севера и југа продиру кроз положај који држе Румуни и настављају надирање према Калачу.

СКА БИТКА

ИСТОРИЈА

4

ОДЛУЧУЈУЋА БИТКА. — Нове сибирске јединице одлично опремљене и извежбане напредују брзо. Настаје борба без милости борба на живот и смрт. Снег непрекидно веје, путеви су претворени у каљуге, а мотори немачких оклопних кола мрзну, огромне челичне грдосије су неупотребиве.

ОПКОЉАВАЊЕ. — Најзад, добра вест: VI немачка армија је опкољена. Хитлер наређује фон Паулусу: „Учврстите одбрамбене положаје. Луфтфаве ће вас бранити“. Наређење не може да се изврши: 20 немачких дивизија и 2 румунске. 300.000 људи, налази се у обручу. Притисак совјетске армије је све јачи.

РАЗЈАРЕНИ ХИТЛЕР. — Хитлер и даље упорно наређује својим дивизијама да остану тамо где су, између Дона и Волге. Маршал немачке авијације Геринг поново обећава да ће његови авиони снабдевати војнике храном и муницијом. Од совјетских ловаца његови авиони не могу да се појаве на стаљинградском небу.

5

МЕЂАВА. — VI немачка армије се огорчено брани. Да би извукла своје дивизије из клопке, немачки штаб планира операцију „Мењава“. Генерал Хот напредује у правцу североистока. 21. децембра налази се на 50 километара од Стаљинграда. Нова нада у немачким редовима.

ХОТ МЕЊА ОДЛУКУ. — Генерал Хот се, да би избегао заробљавање, повлачи са својом војском. Ујутру 17. децембра 6 нових совјетских дивизија пробија се кроз линије VIII италијанске армије (која је заменила румунске јединице). После три дана црвеноармејци продиру 130 км у непријатељску позадину. Расуло и бекство италијанских војника.

БЕЗ ХРАНЕ И МУНИЦИЈЕ. — Јануар. Положај немачких трупа је више него очајан. Паулус шаље Хитлеру каблограм: „Трупе без муниције и хране. 18.000 рањених без потребне неге. Пропаст је неизбежна“. Хитлер одговара: „Забрањујем вам да капитулирате. VI армија мора да држи своје положаје до последњег човека, до последњег метка“.

6

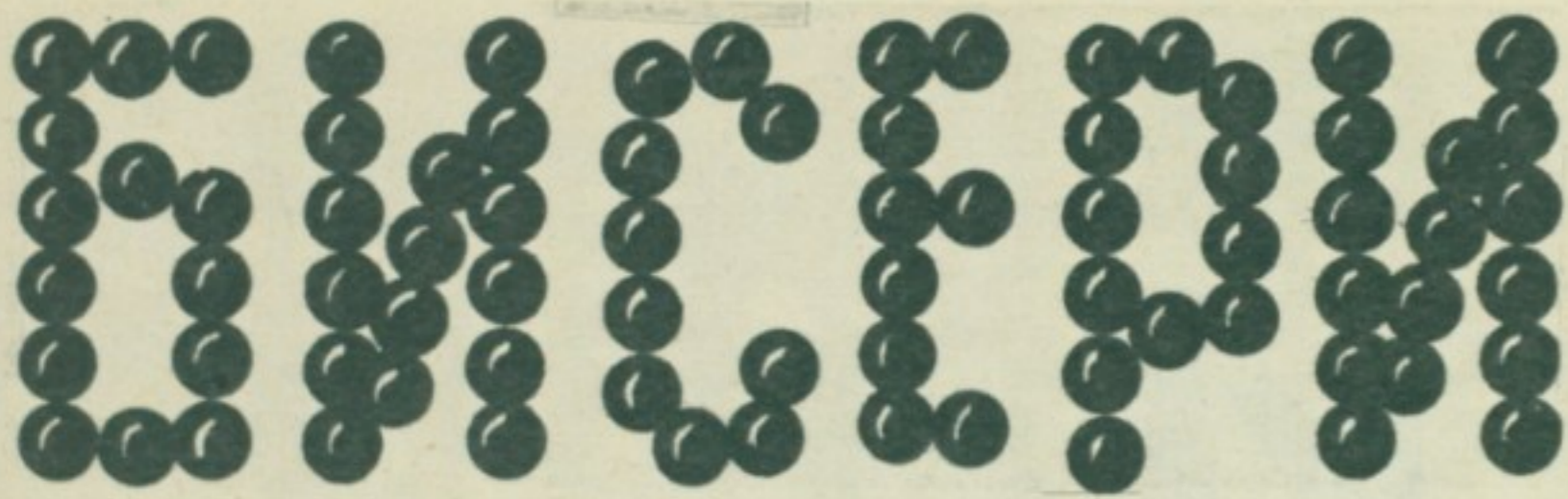
УПАД У НЕМАЧКИ ШТАБ. — 30. јануар 1943, немачки вођа наимењује Паулуса за маршала. Увече истог дана у 19 часова и 46 м, станица VI немачке армије емитује следећу вест: „Совјетски војници су на нашим положајима. Уништавамо уређаје“. У ствари, први совјетски официр је већ упао у немачки штаб.

СОВЈЕТИ СУ ТУ. — „Господине маршале, Совјети су ту!“ Маршал Паулус није био у стању да каже ниједну реч. То је крај! Другог фебруара престаје сваки отпор немачких трупа. На температури -37°C 91.000 немачких војника са 24 немачка генерала, подумртви од глади и зиме одлазе у сибирске логоре.

ПОЧЕТАК КРАЈА. — Овај највећи пораз немачке армије у II светском рату, после већ претрпљеног пораза код Ел Алемејна, и искрцавања британских и америчких снага у Северној Африци значили су преокрет у другом светском рату. А за Трећи рајх то је био почетак краја.

ДЕДА МРАЗ У ЗЕМЉИ НЕДОВИЈИ

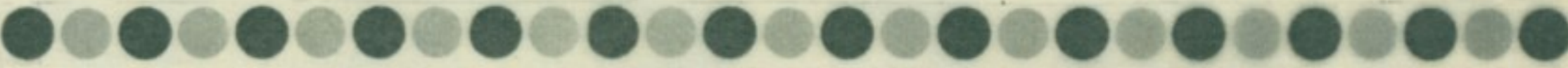

ДЕЧЈЕ МУДРОСТИ

У једном енглеском часопису објављен је чланак Гилберта Дана у којем он наводи ђачке дефиниције неких појмова везаних за наставно градиво. Оне су не само занимљиве већ и показују како деца схватају или не схватају научне појмове и принципе.

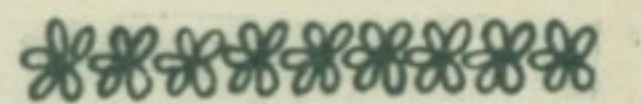

• Ветар личи на ваздух само је навалнији.

Тешка вода је она по којој плове бродови.

• Многе од изумрлих животиња из прошлости претвориле су се у баруштине и нафту, док су остале постале гмизавци.

• Оса је само zamiшљена линија али Земљи ипак некако полази за руком да се врти око ње.

Киша је с нама стално, а лепо и ружно време одлази и долази.

• Многе потопине у Тихом океану могле би бити планине да нису окренуте наопако.

• Док у гасовима и течностима молекули скачу с места на место, у чврстим телима они само пеже и дрхте.

Ноћ наступа онда када се ми налазимо на тамној страни Сунца.

- О киши се често говори као о мекој води док је тврда вода — град.
- Сто процената влажности равно је једној киши.
- Уколико је влажност већа од сто процената, утолико је киша јача.

• Свака пахуљица има свој облик сасвим другачији од облика друге пахуљице. Ја лично сматрам да би метеоролози могли корисније да употребе своје време.

• Најгора ствар с географском ширином, дужином и екватором је та што су сви они само zamiшљена места. А да бисмо нашли права места на географској карти, треба да искористимо своју памет.

НА КРАЈУ СЕРИЈЕ ЧЛАНАКА ЈОШ САМО НЕКОЛИКО РЕЧИ

МАМА, ЗАШТО? КАКО?

Друже уреднице,
Као наставник менталне хигијене на београдском Филозофском факултету хтео бих да утешим оне читаоце који мисле да ваши чланци „Мама, зашто? Како?“ повређују осећање стида. Чланци не представљају та кву опасност. Написани су са изванредним осећањем мере, без оног буђења еротских осећања која им одрали, природно, придају.
За дете је дивно откриће да га мајка коју толико воли, носила у својој утро-

би. Оно то не доживљава као нешто срамно, нешто што треба крити. Сељаци то, на пример, ни данас не крију. Зар прича о роди није негација материнства? Деца нису таква да свачем прикаче нешто непристојно, ако им се не даје као нешто мистифицирано. Због тога

се родитељ збуњује што често више није у стању да на те проблеме гледа чедно као дете.

Одвојили смо децу од природе а затварамо очи на оно што дете свакодневно око себе види и у кући, а да и не говоримо о улици и о онима којима то служи за забаву. Ако научимо дете да не примећује да је мама у другом стању, зар верујемо да оно то заиста не запажа?

Војин Матић, Београд

Драга редакцијо, Пратим „Забавник“ већ неколико година и веома ми се свиђа. Од пре неколико бројева ви позивате читаоце да кажу своје мишљење о рубрици „Мама, зашто? Како?“ Мени се та рубрика много свиђа и мислим да би је требало наставити. Сем тога, мислим да би требало да Забавник објављује више сличних рубрика. Пуно поздрава

Синиша Драгић, Београд
Француска 22

Драги Забавнице,
Волим те зато што у теби има корисног за нас младе. Ти и даље објављуј

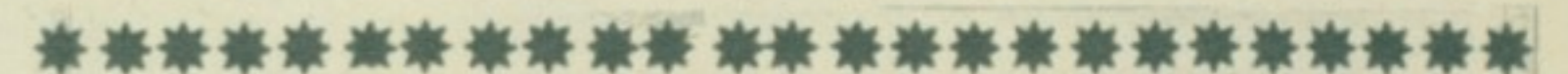
„Мама, зашто? Како?“ јер је за нас младе много корисно и поучно. Не обзир се на старије који о томе знају, а ми не знамо а они неће да нам кажу.

Даница Лукић
О. ш. „25 мај“
Алибунар, Банат

Поштовани друже уреднице,

Честитам на интелигентно написаној рубрици Мама, зашто? Како? која на један природан и непосредан начин објашњава деци оно што треба да знају.

А. Бабић, Винковци

Са ових неколико писама која смо накнадно примили завршавамо серију „Мама, зашто? Како?“ објавили смо сва писма о овим чланцима и читаоци су могли и да прате серију и да, на неки начин, преко свога листа о њој и разговарају.

На почетку серије, у кратком уводнику рекли смо зашто приступамо објављивању чланака „Мама, зашто? Како?“ У малој расправи која је преко писама у листу отворена читаоци су сами најбоље објаснили зашто је серија корисна. Треба, наравно, имати у виду да серија није била намењена младима у пубертету јер би онда морала да буде још опширнија и детаљнија. Чланци су имали за циљ да најмање припреме за пубертет. Надајмо се да ће родитељи и наставници младе читаоце који су сад у пубертету опширније и детаљније обавестити о ономе што им је неопходно да знају.

Један читалац који је сматрао да Забавник не треба да објављује серију „Мама, зашто? Како?“ телефоном нам је јавио шта је он учинио: откинуо је из „Забавника“ стране са серијом да их прво он прочита и да се посаветује са једним пријатељем, педагогом. Тек после тога, тако нам је рекао, видеће да ли ће детету дати да чита чланке. Сигурни смо да га је пријатељ саветовао да детету врати откинуте чланке. Верујемо да су се и други родитељи који су били против штампања серије досетили да направе овај експеримент.

УРЕДНИШТВО

СИСАРИ ПОБЕЂУЈУ

1

ПОСТАНАК. — Пре око 70 милиона година неки гмизавци почињу да се размножавају на необичан начин: уместо да легу јаја, они их извесно време чувају у сопственом телу. Од ових животиња развили су се сисари који ће се распрострањити и опстати и поред климатских промена захваљујући начину размножавања и сталној телесној температури. Неки од њих могу да лете, појављују се преци будућих папкара и торбара, а ту је и пра-коњ, еохипус последњи слева (који није већи од данашњег вука).

2

ПАС И МАЧКА. — Пре 40 милиона година почиње развој сисара који се све више усавршавају и међу собом разликују. Биљождери су папкари и то са парним (такопрсти) и непарним (лијопрсти) бројем ножних прстију. Коњ овога доба је мезохипус, развијенији од свог претходника еохипуса. Појављују се животиње сличне јелену и газели али са чудним деловима тела: шест рогова, дугачак врат, кратке ноге. Развијају се и глодари а и месождери — пас и мачка.

3

ЦАРСТВО МАМУТА. — Било да коњ достигне величину понорних сисара: мамут, велики крволочни коњ, који је далак предалеко, када температура нагло пада и нагло се мења.

4

БЕКСТВО НА ЕКВАТОР. — Пошто се површину Земље. Ниво мора издиже, издиру земљоузи који повлаче животињама да беже од леда. Земљоузи повлаче се на екватор, који је то време врста, осуђених да с временом...

је потребно још неколико милиона година
ија. У овом периоду владају огромни
и тигар сабљастих зуба, мегатеријум, висок
ак мравоједа. Пре око 14 милиона година
овештава почетак новог леденог доба.

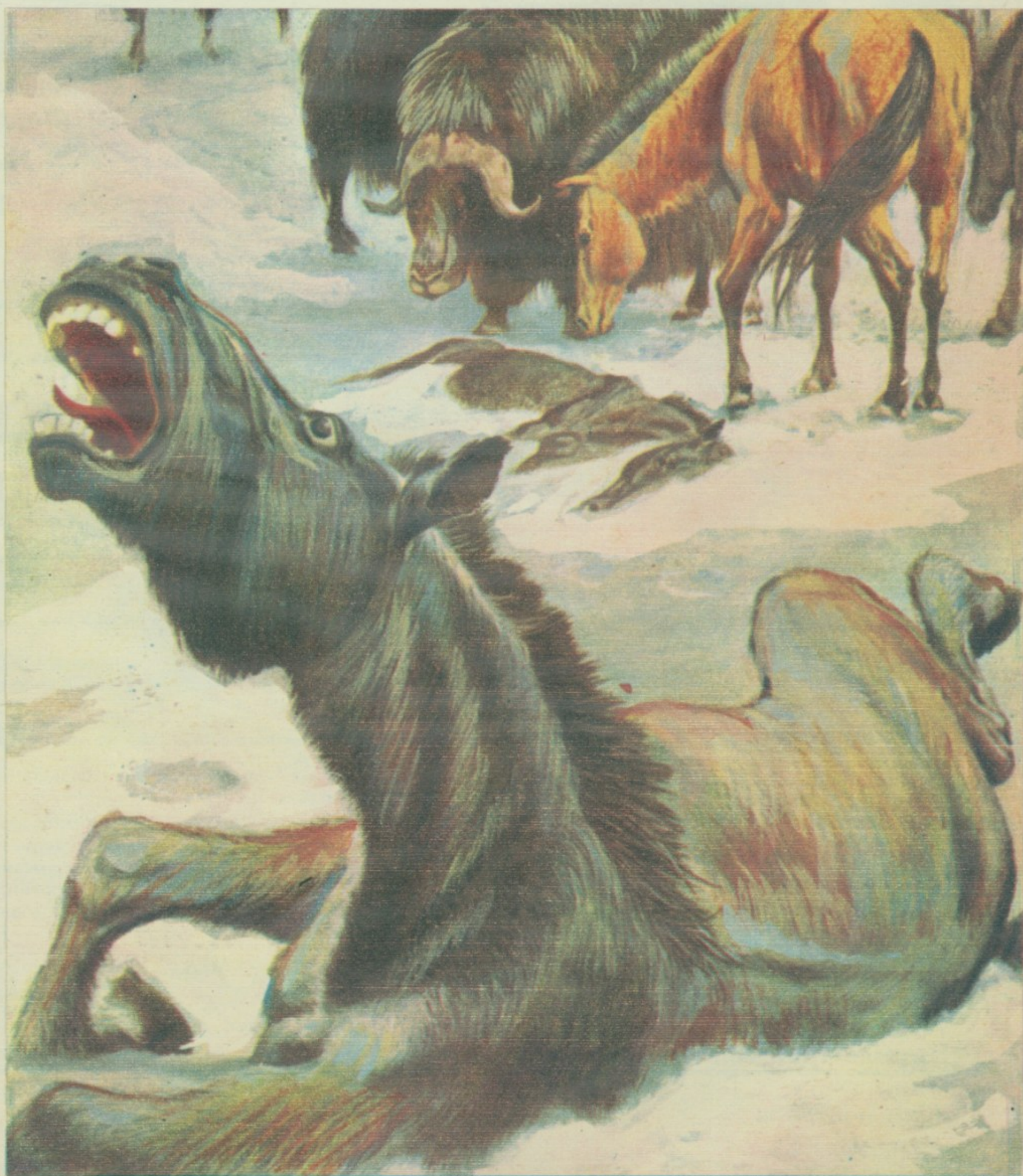

ре милион година снег и лед покривају
се под теретом леда спушта и из воде
ују континенте и омогућају најснажнијим
Слонови, нилски коњи, носорози, тигрови
остаје уточиште ових старих животињских
нишчезну.

5

ИЗДРЖЉИВОСТ МАЛИХ. — Мали сисари, недовољно снажни да путују на екватор, успели су да преживе ледено доба. Ове животиње научиле су током сурових година да тешкоће избегавају лукавством а не да их уклањају снагом којом нису биле обдарене. На тај начин неке врсте глодара, биљождера, месождера, птица постају нови господари Земље.

6

ЛЕДЕНА ШКОЛА. — Многе животиње нашле су смрт у леденом добу, али оне које су преживеле постале су далеко снажније. Сисари су из ледене епохе изишли као животиње мање него раније али на већем ступњу интелигенције и са способношћу да се прилагоде свакој средини. Али владавина ових издржљивих животиња Земљом ближи се крају јер ће се међу њима развити и уздићи нови и неоспорни господар планете — ЧОВЕК.

»ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК« НА ВИШЕ СТРАНА? ДА - 1.628 НЕ - 100

У специјалном 883. броју „Забавника“, који је штампан са 32 стране стрипа више и стајао 1,50 динар, поставили смо читаоцима питање желе ли да „Забавник“ сваке недеље излази као тај специјални број. Са ДА нам је одговорило 1.628 читалаца а са НЕ — 100 читалаца.

Као што се види, огромна већина читалаца који су нам писали сматра да наш лист треба да излази сваке недеље као специјални 883. број.

Иако смо тражили да се на наше питање одговори само са ДА или НЕ, многи су додали на дописници и разлоге зашто кажу ДА. Захваљујемо им на овим кратким али важним образложењима. Исто тако и понеки читаоци који су одговорили са НЕ дописали су кратко образложење. Наравно и њима захваљујемо, ништа мање.

Поновићемо још једном експеримент, то јест ускоро ћемо штампати

још један специјални број да бисмо били још сигурнији желе ли заиста читаоци да за већу цену добију више стрипова.

Позив читаоцима да нам одговоре јесу ли за то да сваке недеље „Забавник“ излази као специјални 883. број био је истовремено и анкета са наградама. И, као што смо обећали, међу свима који су одговорили на нашу анкету извукли смо на срећу 11 награда. Ево ко је добио награде:

Прву награду од 25.000.— динара добио је Драган Црнобарац, Ул. 22. дивизије 16. Власотинце

Награде од по 5.000 динара добили су:

1. Љубомир Макуљевић, Првог маја 13а/6ц, Врњачка Бања;
2. Љубица Деспотовић, 17. новембра 34, Урошевац;
3. Зорица Димитрић, уч. II раз. Амајић, Мали Зворник;
4. Дијана Вучинић, Утијана тл. Р, 8/1 ст. 27, Приштина;
5. Мирослав Николић, Ул. Јована Ђорђевића бр. 8/III, Нови Сад;
6. Цуцић Игњатије, М. Тита 42, Батајница;
7. Стеван Томић, гимназија „Вук Караџић“, Љубовија на Дрини;
8. Слободанка Черевцики, Ул. Браће Груловића 14/А, Нови Сад;
9. Александар Вугделић, Ул. М. Тита 42/3, Ђуприја;
10. Никола Јаглановић, радник СО-е, Петровац на Млави (одговорио је са НЕ).

**ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...**

● за један час пуж пређе просечно 3 метра; корњача 300, морски рак 400 метара; двојрба камила 20 километра-

ра; ној 50 километара; зец 56; коњ 64; гепард 114, а леопард 135 километара.

● недавно је на пучини код Вилна, главног града Литваније, један совјетски рибарски брод уловио делфина. Посада га је извукла на палубу, нахранила, сажалила се на њега и пустила га опет у море. После краћег времена

делфин се наново појавио испред брода, али не сам испред себе је гонио јато харинги које су зачуђени морнари лако уловили и извукли на палубу. Ово се поновило још четири пута а затим се делфин изгубио.

● британски град Велс познат је у целом свету по својој лепој катедрали из 12. века. Али овај град још нечим привлачи туристе: у канали-

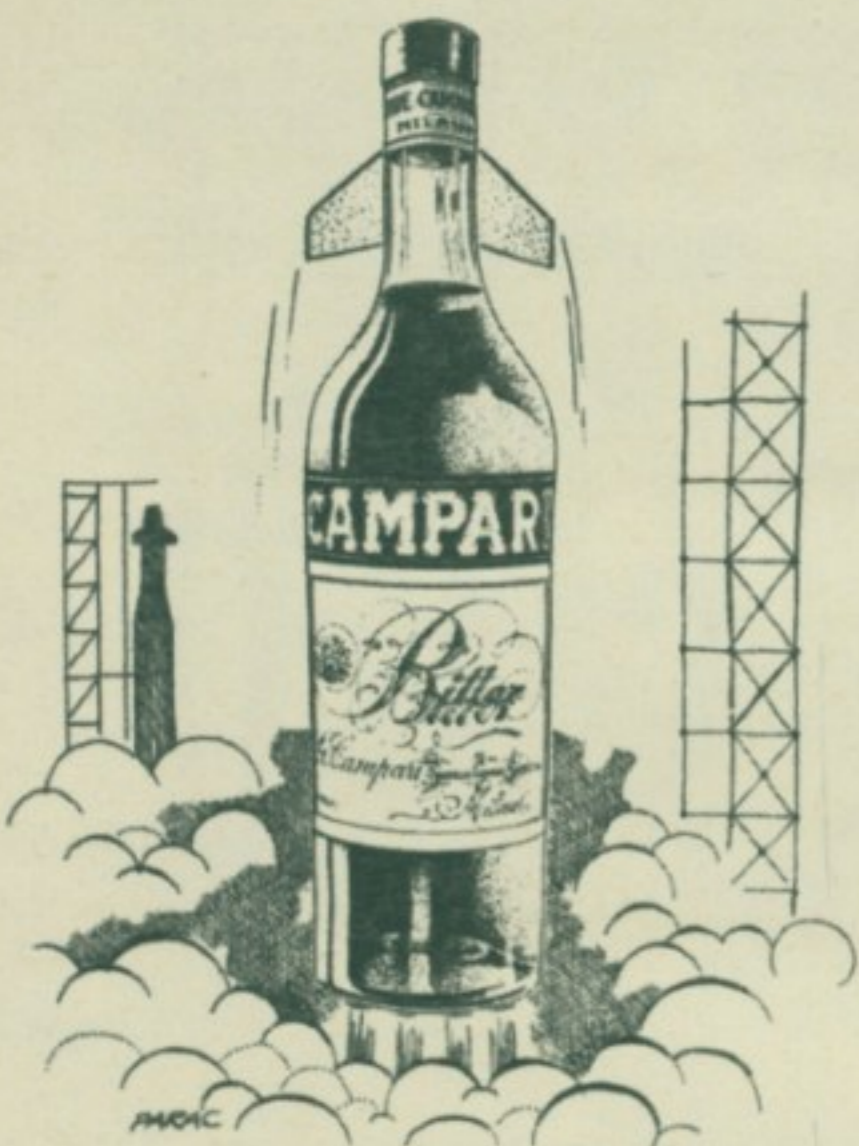
ма поред катедрале налазе се лабудови који тачно у подне својим кљуном повуку уже везано за звоно и тако обавештавају чувара да је време ручку.

● недавно су у близини индијског града Пондишерија отпочели радови на изградњи првог међународног града. У будућем међународном гра-

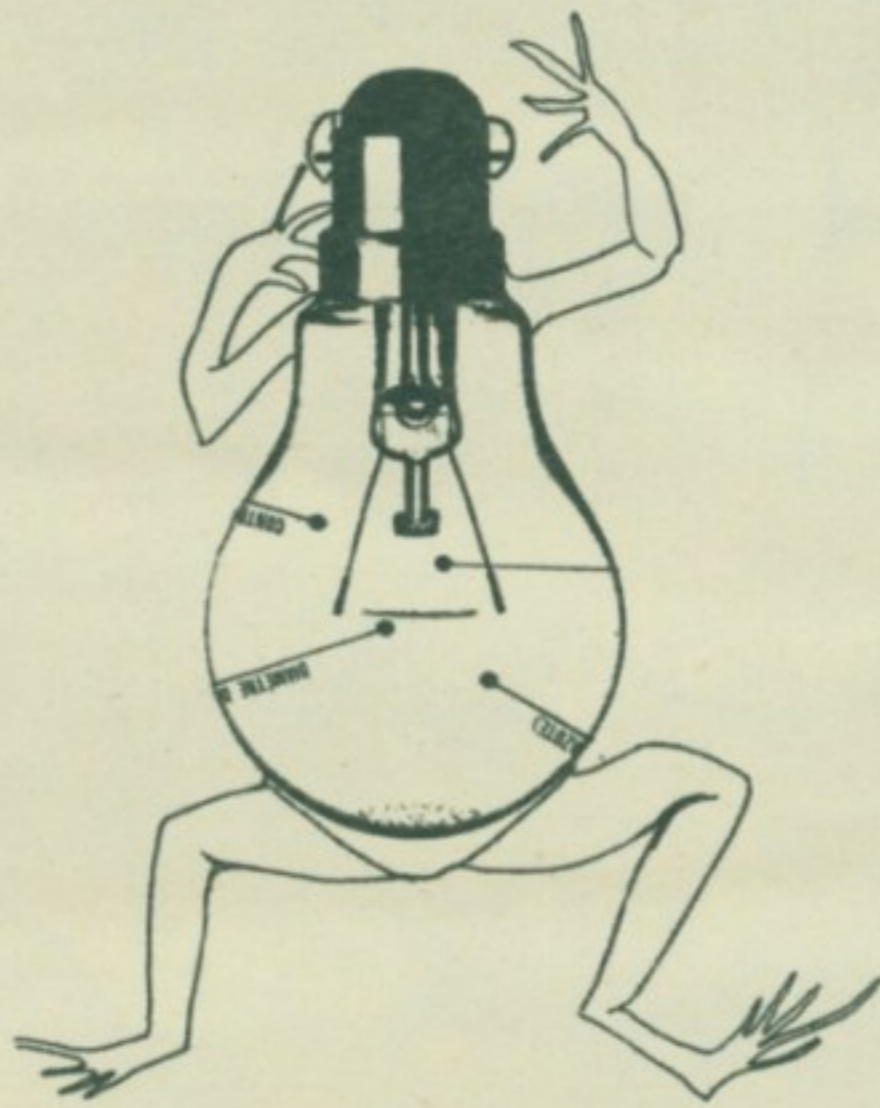

ду, названом „Оровил“, који се налази под покровитељством Унеска и који ће заузимати 20 квадратних километара, становаће 50.000 људи, из целог света.

*** ФАНТА-МОНТАЖА ***

Данко Парац, Загреб

Олга Лајковић, Зајечар

Песма недеље

Овог пута на такмичењу за песму недеље стигле су деведесет три песме. Ваљда зато што је тема била „мој фудбалски клуб“, песнике је понела навијачка страст, па су у том жару мање бриге водили о поезији. Највише песама послали су нам навијачи „Звезде и „Партиза-

на“. Одлучили смо да овог пута, изузетно, доделимо две прве награде и то навијачима ова два клуба, јер су њихове песме најватреније.

Две награде од по 5.000 ст. динара освојиле су девојчице Весна Боројевић из Земуна, Ул. Угриновачка 132 и Нада Божанић уч. основне

школе „Стојан Новаковић“ у Шапцу.

За идући пут жири је одлучио да нам постави следећу тему МОЈ ДОКТОР. Највише осам стихова читко написаних и потписаних пошаљите обавезно на дописници.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА

Звезда даје голове
Партизан трпи болове
Судија свира,
Цајић центрира.

Ђурковић лежи,
Лопта је у мрежи.
Цајић диже руке,
Ђурковић не зна шта ће од муке.

Нада Божанић

ПАРТИЗАН

Шта то тамо кучи, бучи?
То „Партизан“ „Звезду“ мучи
Трчи Цаја, ноге ломи,
Па за мало да се сломи.
Не да Бајић близу голу,
победа је на помолу.
Јури Катић лево, десно
Дујковићу сад је тесно.
Играли су као змај
утакмици сад је крај.

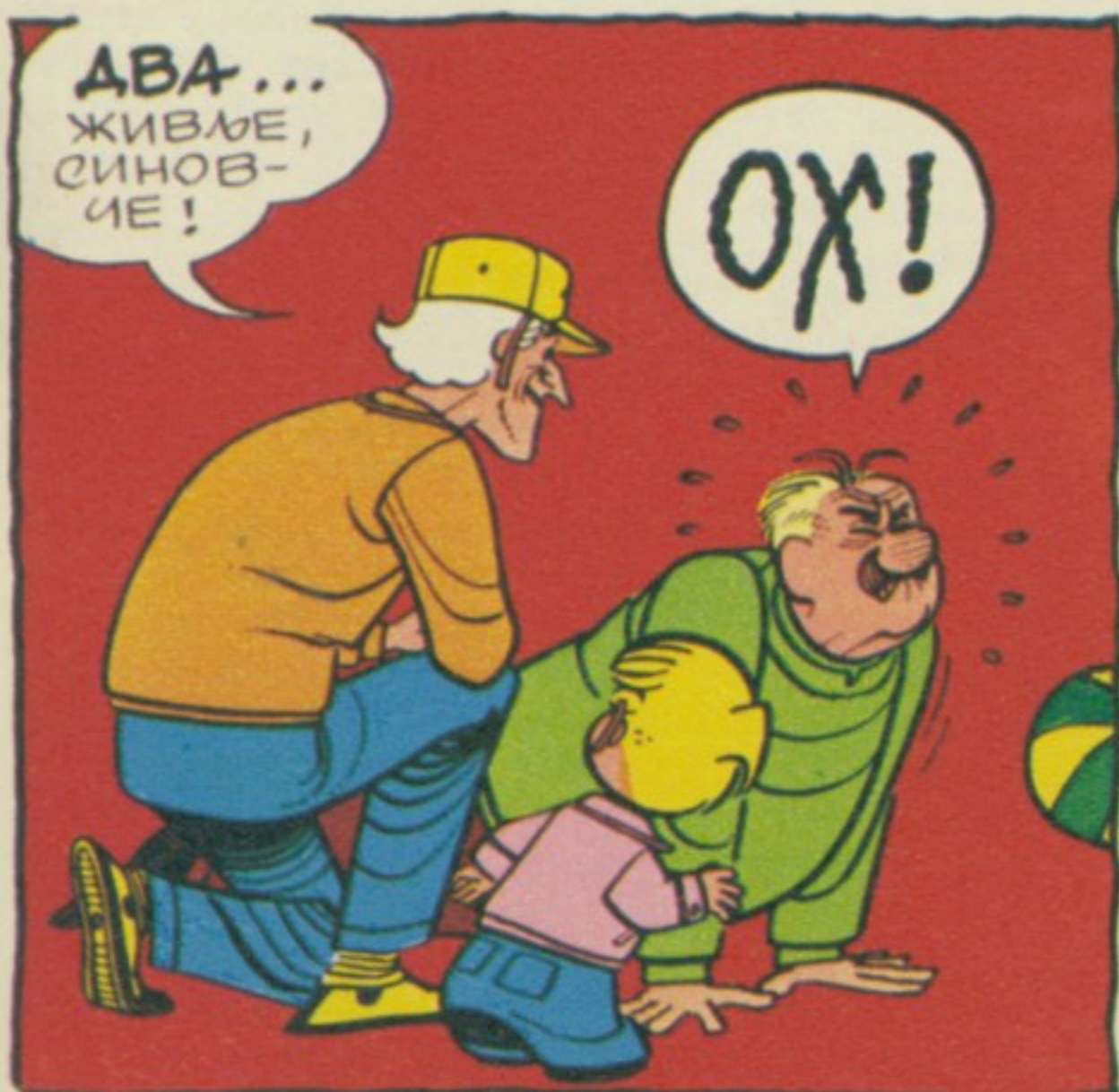
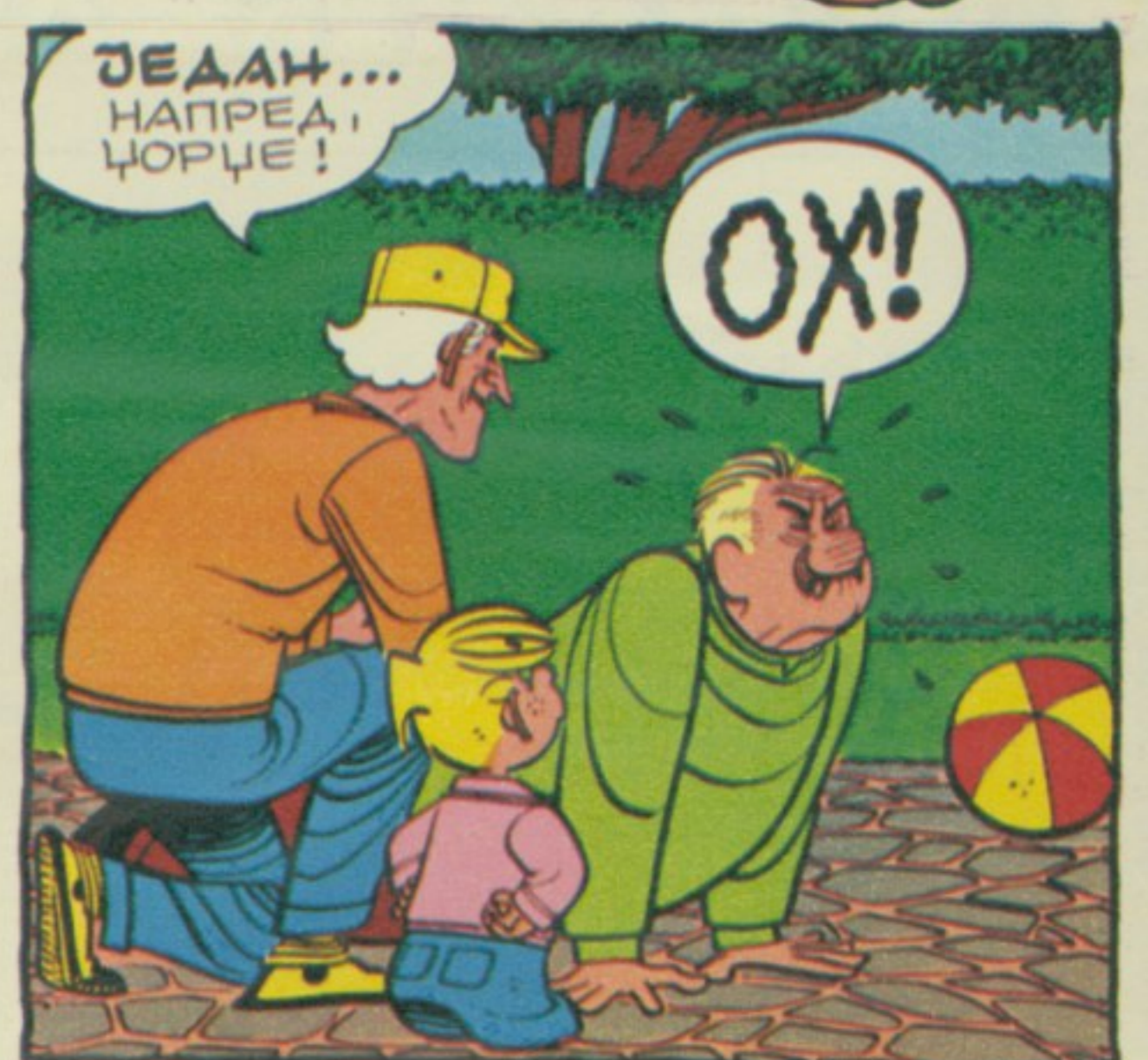
Весна Боројевић

ВИСОКИ И ВИТКИ. — Сви се труде да изгледају што виши и тањи, а они који прате моду имају нарочито држање тела у облику слова S: глава истурена напред, леђа мало погнута, стомак и бокови избачени. Мода готскога стила, нарочито изражена у XV веку, не поштује античке традиције, не води рачуна о стварним пропорцијама тела, покушава да помоћу одела продужи људску фигуру и учини је тањом. Омиљена одећа и за мушкарце и за жене је из два дела: хаљина и огртач (први цртеж слева). Огртач

може да буде без рукава (трећи слева) или са широким рукавима који падају правећи раскошне наборе (други и четврти слева). Крзно постаје нови модни детаљ али и веома практична заштита од хладноће (други и последњи слева). Чест украс на одећи су звончићи, ивице које имитирају храстово лишће (пети слева), шиљате капе (последњи слева). Ципеле су меке и равне, са заврнутим дугачким врхом. Коса је дугачка, уковрчана, често украшена цвећем.

ДЕНИС ШАМПИОН

ЗНАТЕ ЛИ

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака, дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири поготка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. АМНЕСТИЈА

1. Губитак памћења, 2. Помиловање, 3. Острво код Напуља.

2. МЕЛЕМ

1. Лек, 2. Врста метала, 3. Марка шведског аутомобила.

3. ЛИДЕР

1. Вођа, 2. Јунак, 3. Источњачка тканина јарко-црвене боје.

4. ЖАЛО

1. Туга, 2. Уже за једра, 3. Морска обала.

5. ПЕРИСКОП

1. Усисивач за прашину, 2. Део авионског мотора, 3. Оптички инструмент.

ОДГОВОРИ:

1. Помиловање, опроштај судски наречене казне.
2. Народни израз за лек.
3. Вођа, шеф политичке странке.
4. Морска обала.
5. Оптички апарат код подморница помоћу којег се може испод водене површине до 12 метара пратити кретање циљева. Састоји се од дугачке покретне цева с оптичким уређајима.

ЛЕТЕЋА ПАЛАТА

Американци граде авион већи од совјетског Антеја који ће моћи да превезе одједном мањи градић или више од 100 аутомобила

У радионицама Сједињених Америчких Држава прави се авион сутрашњице „ГАЛАКСИЈА“ који ће, моћи да прими више од стотину аутомобила или преко девет стотина путника.

Читави батаљони, под пуном војном опремом, сви становници једног мањег места или цео један парламент, моћи ће да стане у овај авион да прелази с континента на континент брзином од 1.000 километара на час, баш као што се данас путује возом од једног до другог града, брзином од 100 километара на час.

Најскупљи

на свету

Тридесетог јуна прошле године на дисти за узлетање Локид фабрике у Маријети, поред Атланта, постављена

је прва „Галаксија“. Хиљаде фабричких службеника и радозналих скупило се око аеродрома. Реп авиона достиже висину шестоспратнице; труп му је дугачак 75, а распон крила износи 68 метара. За овакву грдосију потребан је читав фудбалски терен; 28 точкова носе тежину од 375 тона. То је највећа и најскупља летећа машина која је икада направљена. Овај прототип је стајао америчку ратну авијацију две милијарде долара или колико износи његова тежина у злату пута тринаест!

Америчко ратно ваздухопловство поручило је педесет осам апарата до краја 1969. године, али засад још нико не може да предвиди какав ће бити његов успех у путничком саобраћају.

Пре пет година СССР је запањено посетиоце аеронаутичког салона у Паризу авионом Антонов 21, названим

он теретом више од једне недеље. Тако би ГАЛАКСИЈА данима стајала у хангару, а њено одржавање је прескупо. Због тога авионске компаније и оклевају с поручбинама. Али купци ће се вероватно наћи јер у једну ГАЛАКСИЈУ моћи ће да стане деведесет седам фолксвагена или реноа Р-6. Апарат би узлетао с писте у близини фабрике. После десет часова аутомобили би

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

ЛОПТА КАО ВРАТА

У Америци је веома популарна игра названа „гурај лопту“ у којој два тима покушавају да је

дан другоме убаце кроз гол-капију циновску гумену лопту чији пречник износи 1,80 метар.

Фудбалери с краватама

Ирски клуб „Портланд роверс“ једини је клуб у свету чији се фудбалери на свим утакмицама појављују са уредно везаним краватама. То је био услов у тестаменту једног страшног и богатог навијача који је свом омиљеном клубу завештао велику своту новца.

ПРВИ ПУТ ПРЕКО 100 КИЛОМЕТАРА

Први аутомобилиста који је прекорачио брзину од 100 километара на час био је Белгијанац Јенац. Тај успех је постигао 1899. године својим аутомобилом на електрични погон којем је дао симболично име „Никад задовољан.“

Брзина од 200 километара на час прекорачена је први пут 1909. године док је 1937. постигнута брзина од 500 километара. Године 1966. аутомобилиста Самер постигао је брзину од 655 километара на час.

НЕПРЕВАЗИЂЕН РЕКОРД

Највећи стадион на свету је Маракана у Рио де Жанеиру. На финалној утакмици за светско првенство у фудбалу 1950. године, која је играна из међу Бразилије и Уругваја, на стадион се „угурало“ 212.000 посматрача.

ЈУНА 1968. ГОДИНЕ ГАЛАКСИЈА ЈЕ ИЗВЕЛА СВОЈ ПРВИ ПРОБНИ ЛЕТ. ОВАЈ ЦИН СТАЈЕ ДВЕ МИЛИЈАРДЕ ДОЛАРА ИЛИ КОЛИКО ИЗНОСИ ЊЕГОВА ТЕЖИНА У ЗЛАТУ ПУТА ТРИНАЕСТ.

АНТЕЈ. Овај небески мамут с осам турбомлазних мотора може да прими 750 путника или 110 тона робе, а креће се брзином од 800 километара на час. Ипак, он не саобраћа на цивилним путничким линијама.

Због чега? Американци имају своје објашњење. И за АНТЕЈА је оно, вероватно, исто као и за ГАЛАКСИЈУ. Потребно је више година да се припреми њихово опслуживање и одржавање.

Предности циновских авиона су очигледне. За свега четрдесетак часова само један овакав апарат моћи ће да пренесе из Француске у Бразил пет хиљада бицикла, две стотине хиљада живих ракова, осамдесет хиљада пари ципела.

Међутим, ниједна трговачка фирма у свету не би данас могла да снабдева ави-

били испоручени купцима у Сједињеним Америчким Државама. При повратку, ГАЛАКСИЈА би могла, рецимо, да пренесе у Европу седамдесет америчких аутомобила. И то све не би стајало више од транспорта воденим путем!

Војска

путника

Путници ће летети овим авионима тек можда 1975. године јер аеродроми још нису спремни да приме и дочекају војску путника коју он може да превезе.

За последњих двадесетак година, број седишта у новим типовима авиона повећавао се веома споро.

ДЦ-3 имао је 1936. године двадесет четири места.

АЕРОДРОМ БУДУЊНОСТИ КРУЖНОГ ЈЕ ОБЛИКА И, ПРЕМА ТОМЕ, НЕМА КРАЈА. ПРВИ ЈЕ НАПРАВЉЕН У АМЕРИЧКОЈ ДРЖАВИ АРИЗОНИ.

Прекоокеански хидроавион Клипер 1938. године тридесет и четири.

Констелејшн 1950. године — осамдесет.

Стратокрузер 1952. — деветдесет.

Стотинак седишта имали су Боинг Б-707 и Даглас ДЦ-8 1958. године.

Сада се у САД завршава Јумбо Б-747, који ће примати пет стотина путника и летети брзином од 1.000 километара на час.

Апарати Л-1101 и ДЦ-10 моћи ће да приме између 256 и 345 путника. Ови авиони су само прелазна етапа између данашњих летелица и супергиганата будућности, какви су ГАЛАКСИЈА и АНТЕЈ.

Кружна писта

Аеродроми будућности изгледаће другачије него данас. Становници градића Месе у америчкој држави Аризони први су сведоци пробних слетања и узлетања по кружној бетонској писти коју је изградило огромно предузеће Ценерал моторс.

Кружне писте практичније су и сигурније, чак и ако се авион нагне према крилу под углом већим од 10°. Осим тога, кружна писта практично је бескрајна и ако се, на пример, појаве незгоде при слетању или узлетању, авион, који жури брзином од 250 километара на час, може да настави укруг док ће га центрифугална сила држати прилепљеног за тло и неће му дати да скрене с писте. Кружна писта заузима мањи простор за аеродроме.

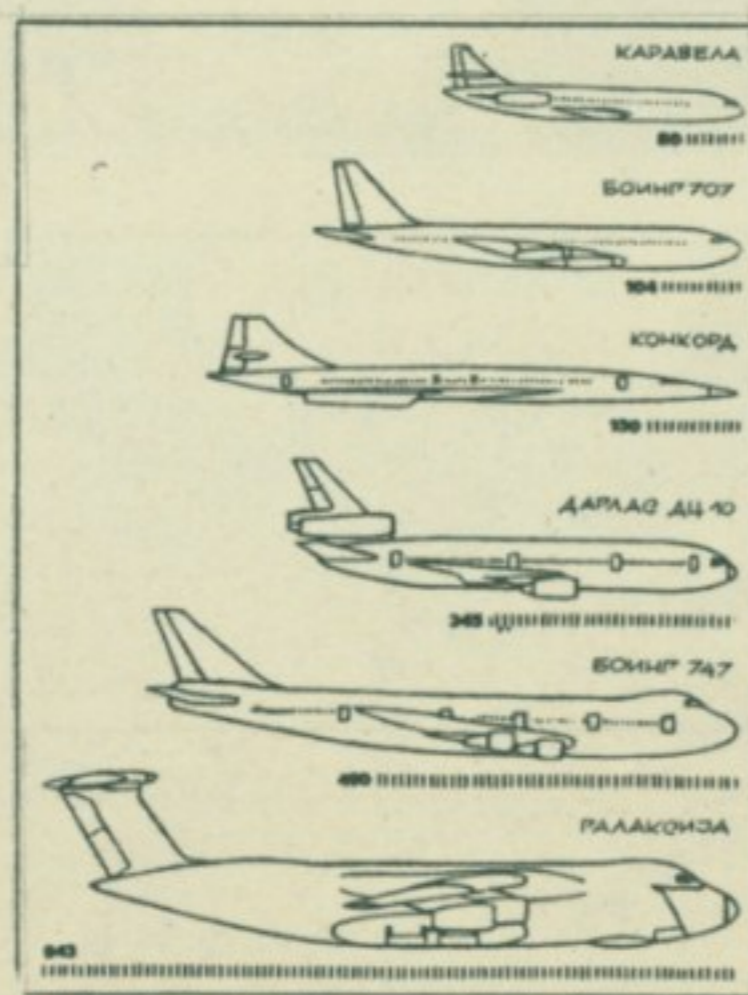
Када авион слети, зауставиће се на ивици писте, поред једне од помоћних пристанишних зграда у којима

ће бити смештен и путнички део и радионице. Путници ће покретним подземним тракама стизати до зграда и авиона и на тај начин неће бити гужве.

Данас то још није могуће. Замислимо да на данашњи аеродром истовремено пристане пет или шест гигантских авиона, довозећи око три хиљаде путника! Пошто ови авиони, да би се исплатило њихово одржавање, греба што мање да буду на земљи, маса од три хиљаде припелих путника средла би се, на аеродрому, са три хиљаде путника који се спремају да полете. Ако се томе додају и они који су дошли да испрате или дочекају путнике, око десет хиљада особа нашло би се истовремено на истом месту. А то још ни један аеродром не може да издржи.

Према томе, проћи ће свакако још која година пре првог путничког лета највећег авиона на свету.

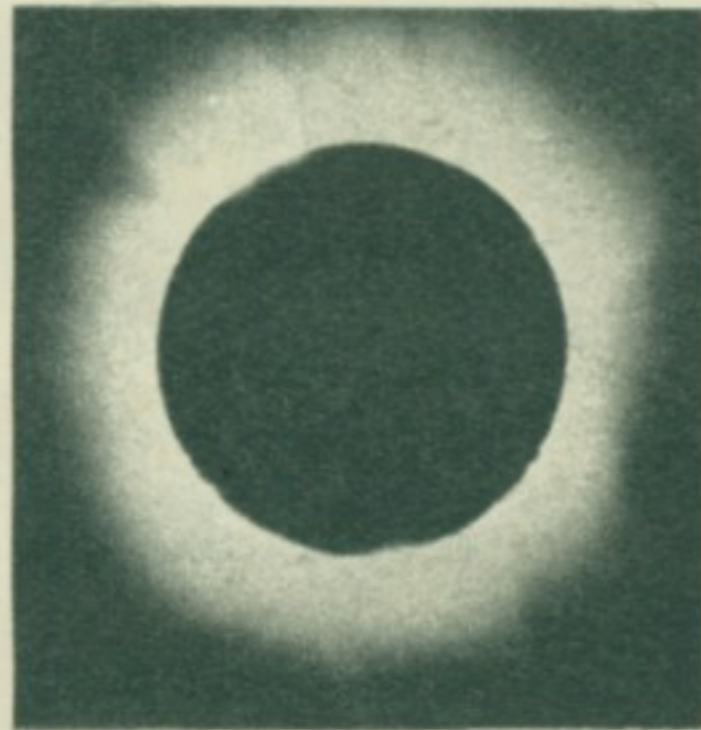
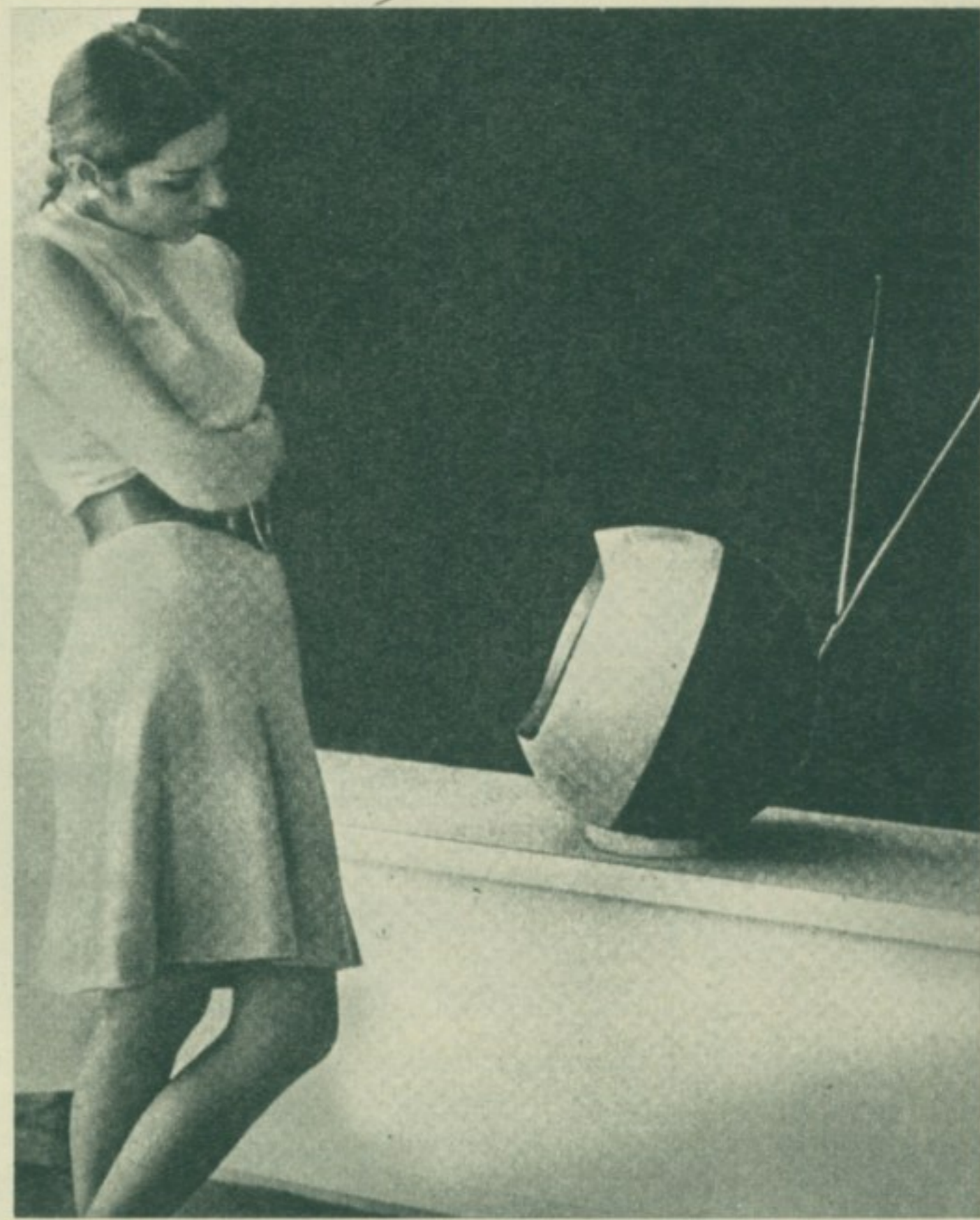
Антоан Икар

Авиони сутрашњице моћи ће да приме много више путника него данашњи. На слици је шематски приказан број седишта у разним типовима авиона, а свака вертикална цртица представља десет путника.

ПОМРАЧЕЊЕ СУНЦА

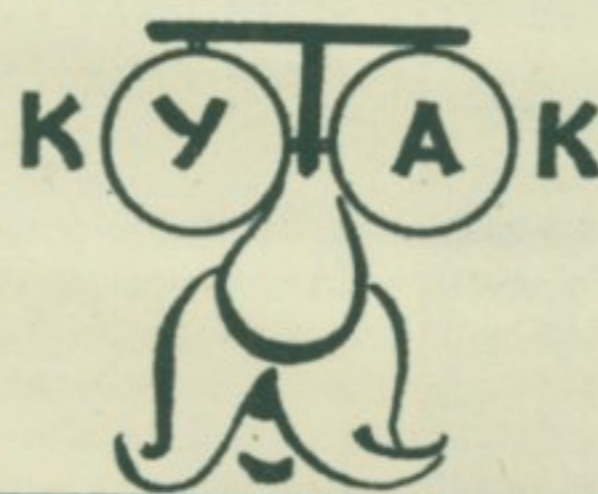
Ретку појаву помрачења сунца ове године могао је да види само мали број људи. Били су то на учници-астрономи од којих су многи морали да превале пола света. Двадесет другог септембра ове године, у 11 часова по московском времену, сакупили су се научници из Америке, Швајцарске, Италије, Француске, у близини малог села Јургамиша у западном Сибиру да би посматрали ову необичну појаву која је трајала свега 35 секунди. На нашој слици види се једна од најлепших фотографија снимљена у тренутку док је Месец заклањао Сунце.

ЛОПТАСТИ ТЕЛЕВИЗОР

Позната холандска фирма радио и телевизијских апарата „Филипс“ не давно је приказала мали ручни телевизор лоптастог облика тежак свега 9,5 килограма. Телеви-

зор засад прима само црно-беле слике а величина екрана износи 28 сантиметара. Има двокраку уграђену антену, ради на батерије а може се и прикључити на струју.

ВЕСЕЛОГ архивара

КАЈАЊЕ

Велики руски књижевник Иван Тургенев допутовао је у мали немачки бањски град да се лечи, одмори и доврши свој нови роман.

Месни грађани — ситни трговци, офидири у пензији, кућевласници — цео дан су се тискали под пишчевим прозорима и буљили у „русише шрифштелер Тургенеф“ као у каквог слона из зоолошког врта.

Трећег дана се појавио и сам председник општине. И он је хтео да види знаменитог дошљака.

— Да ли господин Тургенеф намерава да дуго о-

стане у нашем граду? — запито је председник.

— Један дан, седамнаест часова, четири минута и осам секунди.

— Како можете да знате то тако тачно? — запрепастио се председник општине.

Тургенеф се нагао и, то бож у поверењу, казао:

— Ви сте вероватно слушали о страшним руским нихилистима који праве бомбе и бацају их на цара и друге важне личности. Ја сам један од њих. Ухапсили су ме и судили ми. Цар ми је ипак препустио да бирам између две казне: двадесет година

прогнанства у Сибир или четири дана живота у вашем граду. Изабрао сам ово друго и сад се горко кајем.

БРЗИНА

Запањен брзином којом је Росини створио своја дела, неки љубитељ музике рекао је једном великом Росинијевом супарнику Доницетију:

— Чуо сам да је Росини компоновао свог „Севиљског берберина“ за две седмице!

Доницети се подругљиво насмешио.

— Потпуно верујем у то. Он је велика ленићина!

САМО ПО СЕБИ

Алберта Швајцера запито је једном неки његов завидљиви колега:

Како сте ви заправо дошли до своје три докторске титуле?

— Веома једноставно — одговорио му је Швајцер. — Трећу сам добио зато што сам већ имао две. Другу су ми доделили због тога што сам већ био доктор. А за прву сам се сам постарао јер ниједну нисам имао.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЈМОНД
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

СМАТРАЛИ СМО РЕКУ ЗА ЧЛАНА ПОРОДИЦЕ, АЛИ НАС ЈЕ ОНА НАУЧИЛА ДА ЈОЈ НЕ МОЖЕМО ВЕРОВАТИ

Никада нећемо имати бољи дан — рекао сам својој жени Кети. — Хајдемо.

Нас двоје се већ неколико година договарамо да једнога дана када буде заиста дубок снег, извесламо до стене у близини супротне обале реке Потомак и одатле снимимо нашу кућу заједно са слаповима.

Били смо у добрим односима са овим делом реке Потомак, неколико миља удаљеним од Вашингтона. Сматрали смо је за члана породице, у њој су наша деца научила да пливају, на њеним сунчаним стенама годинама смо уживали на излетима.

Сишли смо кроз шуму и спустили се низ стрми брежуљак, вукући чамац за собом. На обали сам пажљиво унео камеру у чамац. Умотани у дебелу одећу, с топлим чизмама и рукавицама на крају смо и ми трапаво ушли и одбили се од обале.

Кобна јрешка

Вода је била висока и ток брз, али сам успео да доведем чамац узводно од стене. Док смо пролазили крај ње, ухватио сам се за један јавор и привукао нас.

Завезао сам чамац, очистио снег са стене и пажљиво се попео до њеног врха. Поглед на кућу био је заиста изванредан. Кети ми је додала камере, обичну и ону са телефото сочивима. Направио сам неколико сних мака.

Онда је Кети вратила камере у чамац и села. И ја сам ушао и поставио весла. И, тада сам направио страшну грешку: одгурнуо сам се од стене стојећи, уместо да седнем и завеслам. Пре него што сам ишта успео, струја нас је ухватила и почела да вуче ка слаповима који су били једва десетак метара удаљени. Сео сам и почео снажно да веслам. Све би било добро да једно весло није ударило о подводну стену и сломило се.

На том месту слапови се спуштају у три ступња, последњи и највећи пада више од пола метра у дубоку и усковитлану воду. Чамац је почео да игра.

— Држи се чврсто! — довикнуо сам Кети. — Полазимо.

Чамац је почео да се врти као разјарени бик, све је заиграло око нас као у страшном сну. Изронио сам на површину држећи се за преврнути чамац. Хладноћа ми је челичним канџама стезала груди, једва сам дицао.

ОПАСНО СНИМАЊЕ

Налазили смо се готово сто метара далеко од обале, где нас је чекао цип. Мада смо снажно ударали ногама, ноге у чизмама и руке у дебелим рукавицама биле су неупотребљиве, струја нас је вукла надолу.

Наједном, чамац је треснуо у повећи камен. Као у успореним филмовима, попео смо се једва на стену и ја сам некако успео да окренем чамац. Весла су нестала. Ни чамац ми није много вредео. Нисам могао да га подигнем и истресем воду.

Очајнички покушај

Скинули смо чизме и другу дебелу одећу. Узео сам конопац и везао га Кети око чланака на руци. Држећи други крај кренуо сам ка стени која се налазила ближе обали.

Ушао сам у воду и одмах потонуо. Струја ме је бадала, а ноге су ми ударале о подводно стење. Најзад, осетио сам тло под ногама и кренуо на површину. Отворно сам уста прерано, па сам се нагутао ледене воде. Кети је ушла у воду, чим се конопац затегао. Не знам колико смо сличних подухвата обавили пре него што смо се нашли на обали, неких 120 метара низ-

водно од места на коме нас је чекао цип.

— Најгоре смо прегрмели — рекао сам Кети. Али, нисам био у праву.

Требало је савладати око три метра високу стрму обалу. Држали смо се једно за друго, клизали се низ лед. Кети је често падала и сваки пут ме вукла за собом. После неколико минута ни ја нисам више имао снаге да јој помогнем.

Прешли бисмо неколико корака и пали. Ја бих покушао да устанем и вукао је више клечећи него стојећи до најближег дрвета. Онда, хватајући се за дрво, некако бих се потпуно усправио. И тако до следећег дрвета.

Ничеј се не сећам

На 150 метара од ципа Кети је пала.

— Ја не могу даље — промрљала је, лежећи у снегу. Тресао сам је.

— Мораш да се крећеш.

Није одговорила.

— Идем до ципа и вратићу се по тебе.

Није ме чула. Тетурао сам се, падао на снег и камење. После половине пута ни-

сам више могао даље. Допузао сам до најближег дрвета и усправио се крај њега. Одгурнуо сам се од њега и клецајући пошао ка другом дрвету. Само сам на једно мислио: цип, црвени цип.

Најзад, стигао сам. Грчевито сам се ухватио за врата. Окрећем кључ. Ништа. Мотор неће да се упали. Поново га окрећем. Ни сам не знам колико сам пута покушавао да упалим кола. Најзад, успео сам.

Смрзнутим рукама једва сам управљао воланом. Не сећам се како сам нашао Кети, подигао је, уопште не знам како је ушла у цип.

Кола су скакала кроз залеђену шуму. Наишли смо на кућу наших суседа. Угледао сам позната лица. Изнели су Кети из ципа.

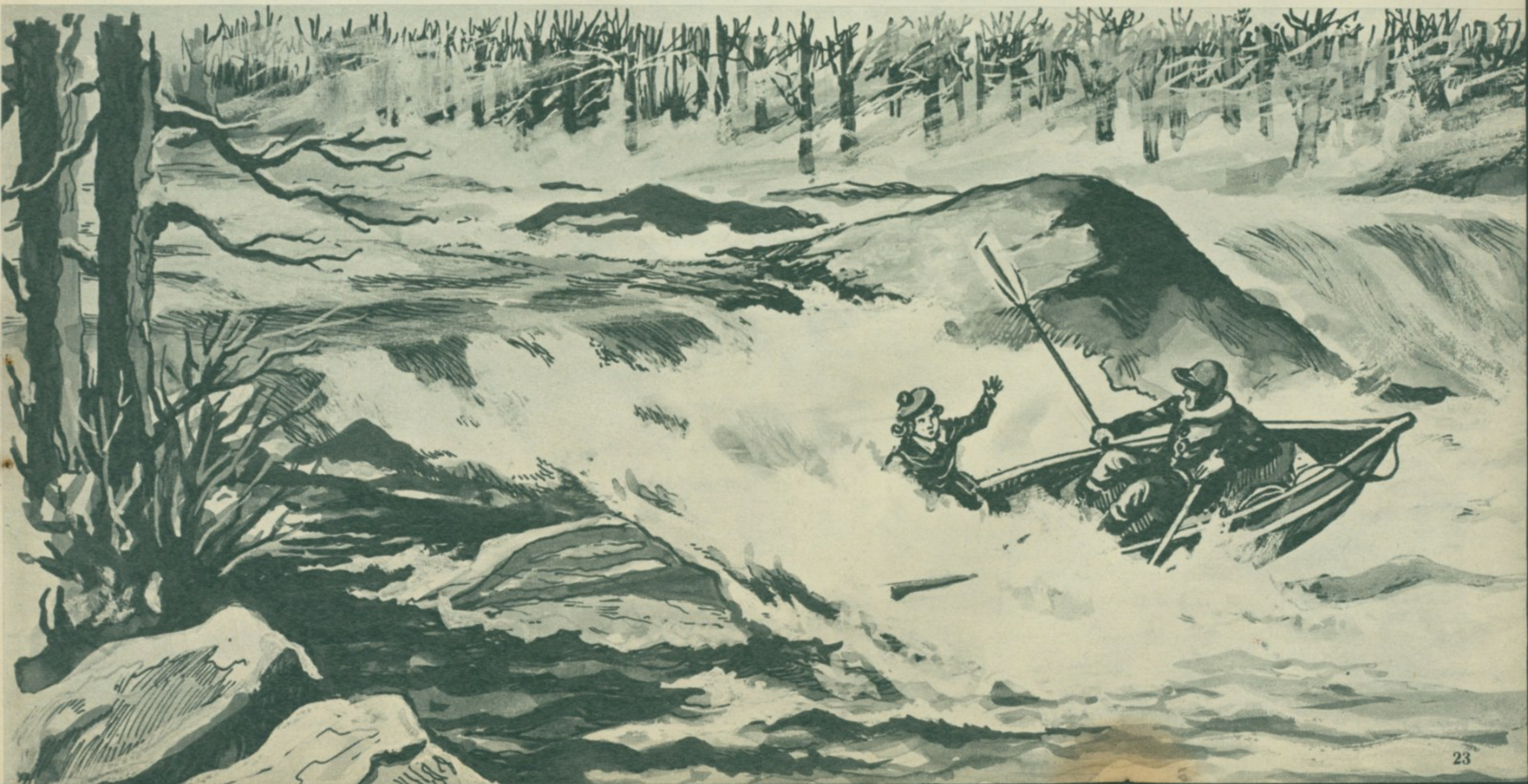
Шта се после догодило се њам се нејасно. Неко ми је дао да попијем бренди. Лежао сам на поду испред ватре и цвекотаа.

Онеспостио сам се. Дошао сам себи и видео да ми екипа хитне помоћи даје кисеоник. Кети и мене су превели у болницу где смо остали целу недељу.

И даље волимо реку. Али никада више нећемо мислити о њој као о члану породице.

Скот Сицерс

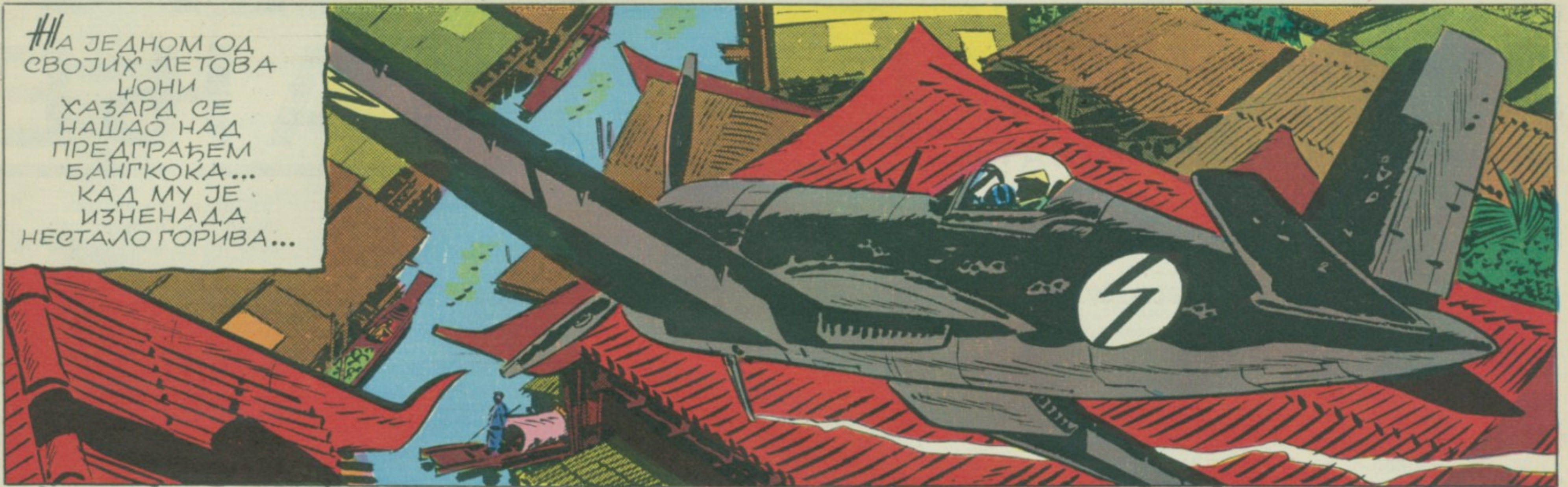
ЧАМАЦ ЈЕ ПОЧЕО ДА СЕ ВРТИ КАО РАЗЈАРЕНИ БИК. СВЕ ЈЕ ЗАИГРАЛО КАО У СТРАШНОМ СНУ.

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

НА ЈЕДНОМ ОД СВОЈИХ ЛЕТОВА ЏОНИ ХАЗАРД СЕ НАШАО НАД ПРЕГРАЂЕМ БАНГКОКА... КАД МУ ЈЕ ИЗНЕНАДА НЕСТАЛО ГОРИВА...

СПУСТИО СЕ НИСКО...

ОХ, ЏОНИ! НЕ!

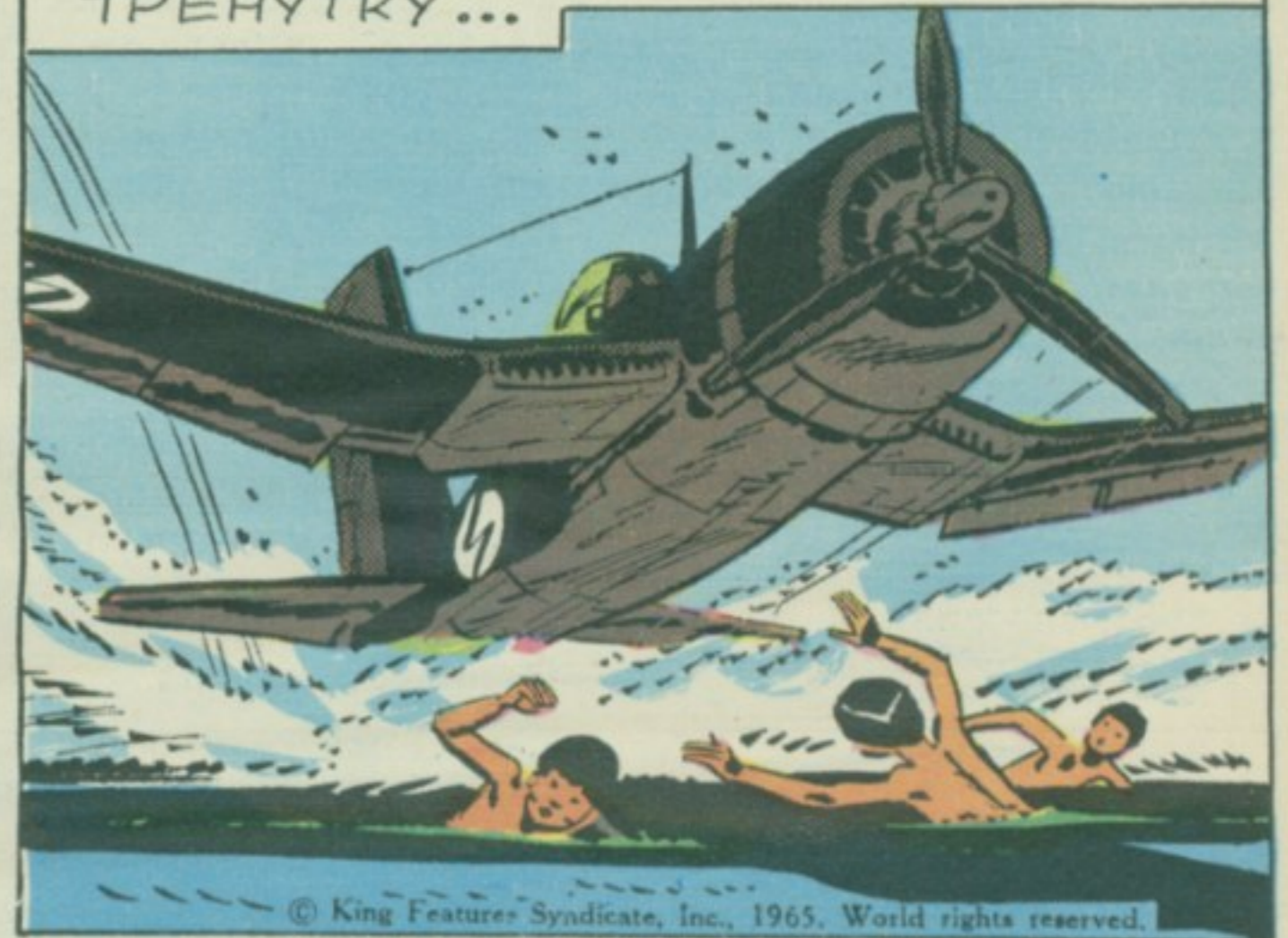

НЕМАЈУЋИ ИЗБОРА, ЏОНИ СЕ СПУСТИО НА ЈЕДАН ОД БАНГКОШКИХ КАНАЛА...

САМО ДА МИ НЕ ОТКАЖУ КОЧИЦЕ... ЗБОГ ОНИХ ДЕЧАКА!

СТРАХОВИТ ТРЗАЈ И МАШИНА СЕ ЗАУСТАВИЛА У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ...

ДРАМАТИЧНО СПУШТАЊЕ НИЈЕ ОСТАЛО НЕЗАПАЖЕНО...

ВИДИШ ЛИ, О ХОНЕ! ОВАЈ ПИЛОТ МОРА ДА ЈЕ ВЕШТ!

О ТОМЕ ТРЕБА ИЗВЕСТИТИ НАШЕГ ГОСПОДАРА!

ПИЛОТУ И ЊЕГОВОЈ САПУТНИЦИ ПРУЖЕНА ЈЕ ПОМОЋ...

КАСНИЈЕ...

ЧИНИ МИ ЦАСТ ДА У СВОМ ДОМУ ПОЗДРАВИМ ТАКО ХРАБРОГ ЧОВЕКА! МОГУ ЛИ ВАМ ПОМОЋИ?

ДА БИХ ОПРАВДАО СВОЈ НЕПРЕДВИЂЕНИ ДОЛАЗАК У БАНГКОК... ДА ЛИ БИСТЕ МИ ОДНЕЛИ ПАСОШ У МОЈУ АМБАСАДУ?

3-14

ЧИМ ЈЕ ЉУБАЗНИ ДОМАЋИН ОТИШАО...

ОХ!

НЕ ПЛАШИТЕ СЕ, НЕЖНА ДЕВОЈКО! МИ СМО ЛОНГ И ХО... И ДОНОСИМО ВАЖНУ ПОРУКУ ХРАБРОМ ПИЛОТУ!

885

БРЕД ЊУМЕН НА МЕРКУРУ

У ДРУГОЈ, ТАМНОЈ СТРАНИ ПЛАНЕТЕ МЕРКУР, ДОГАЂАЛО СЕ НЕШТО УЖАСНО...

ОХ! ПО... ПОЛЕ! ПА ТО ЈЕ ГОРМЕН!

ЊЕГОВО ЛИЦЕ... ПОГЛЕДАЈТЕ! ТАЈ МОМАК ЈЕ ЗА НЕКОЛИКО МИНУТА ОСТАРИО 30 ГОДИНА! КАКО?

НЕ ЗНАМ! АЛИ, ОДГОВОР СЕ КРИЈЕ ТАМО... У КУГЛИ! И ЈА НАМЕРАВАМ ДА ГА ОТКРИЈЕМ!

ПРИШЛИ СУ КУПОЛИ А ТАДА...

АААХ...

ЉУДИ КОЈИ СУ ИЗЛЕТЕЛИ ИЗ ЊЕ УСТРЕМИЛИ СУ СЕ НА ГОРМЕНА...

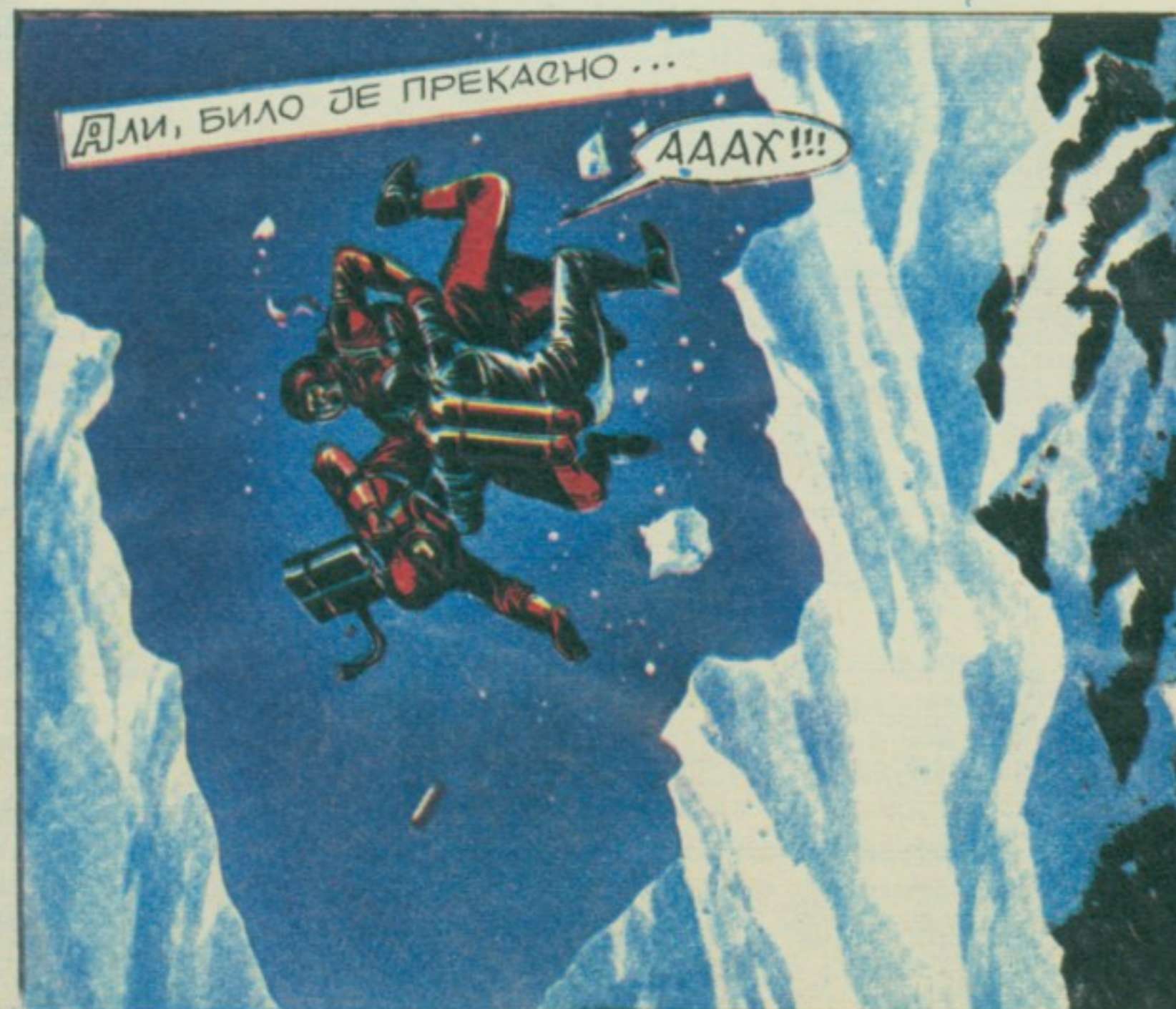
ГОРМЕН! УХВАТИТЕ ГОРМЕНА!

УБИЈМО ГА!

НЕ! НЕ ПРИЛАЗИТЕ МИ!

ВИ, ЛУДАЦИ! СУВАЈТЕ СЕ ПРОВАЛИЈЕ!

АЛИ, БИЛО ЈЕ ПРЕКАСНО...

АААХ!!!

У РЕДУ, МОМЦИ! ИДЕМО ДО ТЕРЕНСКОГ ВОЗИЛА! И НЕ ПОКУШАВАЈ ДА УМАКНЕШ!

ОКАМЕЊЕНИ НЕПРИЈАТЕЉИ

Бруклин, јесен, 1911. година. Мала, мрачна улица. Сумрак. Један мршав младић, италијански исељеник, излази из уских врата. Изненада, иза њега се помаљају две сенке, које га прате у стопу. Покушава да се дочепа неких отворених врата. Узалуд. Два човека су га већ оборила на земљу и гвозденим шипкама немилосрдно ударају по њему. Дошао је свести у болници. На питање полиције зна ли ко су били људи који су га на смрт испребијали, Филипо одговара да не зна. То није истина: али и у Америци

као и у његовој родној Сицилији боље је ћутати. Филипо Бентивења рођен је на Сицилији, у Шјаки 1889. године у породици сељака-надничара. Чим је мало поодрастао и сам је морао да обрађује туђу земљу. Као и сви млади људи и он сања о Америци, земљи у којој ће се обогатити. Кад је напунио осамнаест година укрцава се на брод за Њујорк. Нашао је посао, али плаћао га је усамљеношћу. Туговао је за родним крајем. После пет година боравка Филипо је срео тамнокосу девојку, заљубио се и све заборавио, чак и

НЕСРЕЋАН ШТО НИЈЕ МОГАО ДА СЕ ОЖЕНИ ДЕВОЈКОМ КОЈУ ЈЕ ВОЛЕО, ФИЛИПО БЕНТИВЕЊА ПРОВЕО ЈЕ ЧИТАВ ЖИВОТ ПОТПУНО САМ ВАЈАЈУЋИ У СИЦИЛИЈАНСКОМ КАМЕНУ ЛИЦА СВОЈИХ НЕПРИЈАТЕЉА

то да је он само сиромашан радник а она кћи богатог трговца. Уз то и Сицилијанка. Заборавио је да и овде међу Сицилијанцима владају огромне класне разлике. Када се појавио пред њеним родитељима, био је, наравно, одбијен. И даље су се потајно састајали све до оног дана када су га на улици испребијали њен отац и брат. Кад је прездравио, Филипо се укрцава на брод и враћа у отаџбину.

Али, то више није онај младић који је с толико наде пошао у Нови свет. Повучен је, затворен у себе, не разговара чак ни с најближим рођацима. Оним што је зарадио у Америци, купује комадић земље, на брежуљку који гледа на море. Земља је сад само његова, али посна пуна камења.

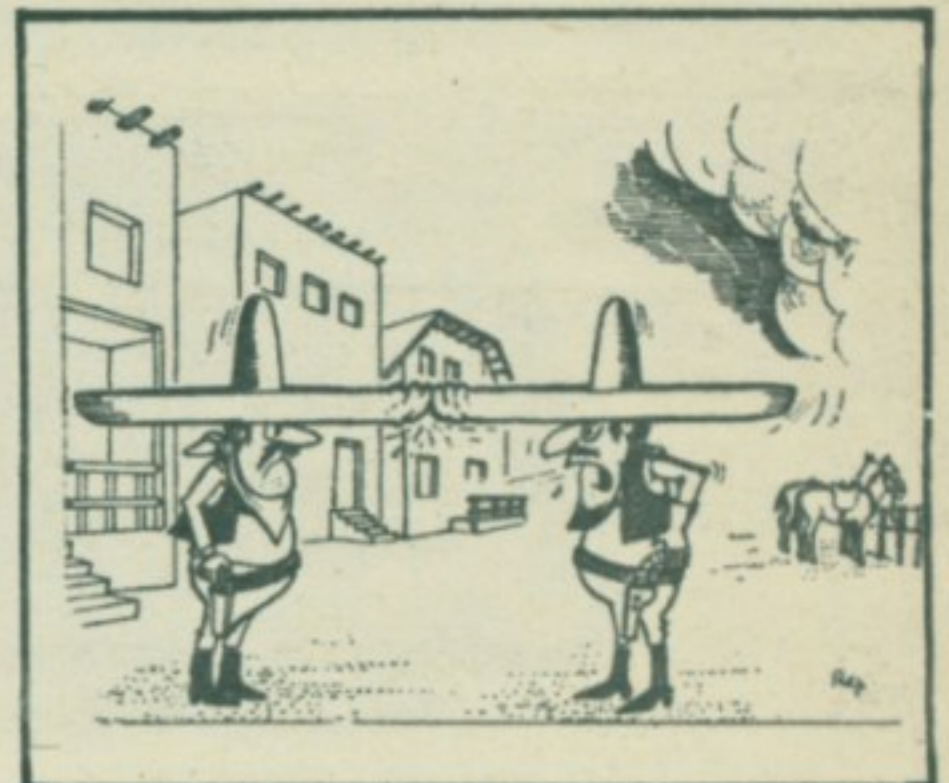
Уместо лопате и пијука Филипо све чешће у рукама има длето и чекић. И мало помало сви каменови из његове баште почели су да добијају ликове људи који су га спречили да се ожени вољеном девојком, непријатеља његове земље, затим личности из историје и митологије.

Филипо Бентивења остао је до краја живота сам. Једино друштво правила су му његова три пса. Пре извесног времена старац је умро. У кући су остали само пси који ником не дозвољавају да јој се приближи. Као да знају да њихов господар није волео људе. Данас, у некад непознато месташце Шјака, долази много туриста. Они желе да виде необичну збирку извајаних Филипових непријатеља. На слици је Филипо са псима и фигурама, фотографисан прошле године.

Ц. М.

Без речи

— Овај град постаје тесан за обојицу!

Без речи

Без речи

ЈА ВОЛИМ
ЕВА САРДИНУ
СА ЗНАКОМ МОРЖА

**ЈЕДНА
АЛИ ВРЕДНА**

РЕЧИ ИСТИНЕ ЈЕДНОСТАВНЕ СУ КАО И САМА ИСТИНА.
(Есхил)

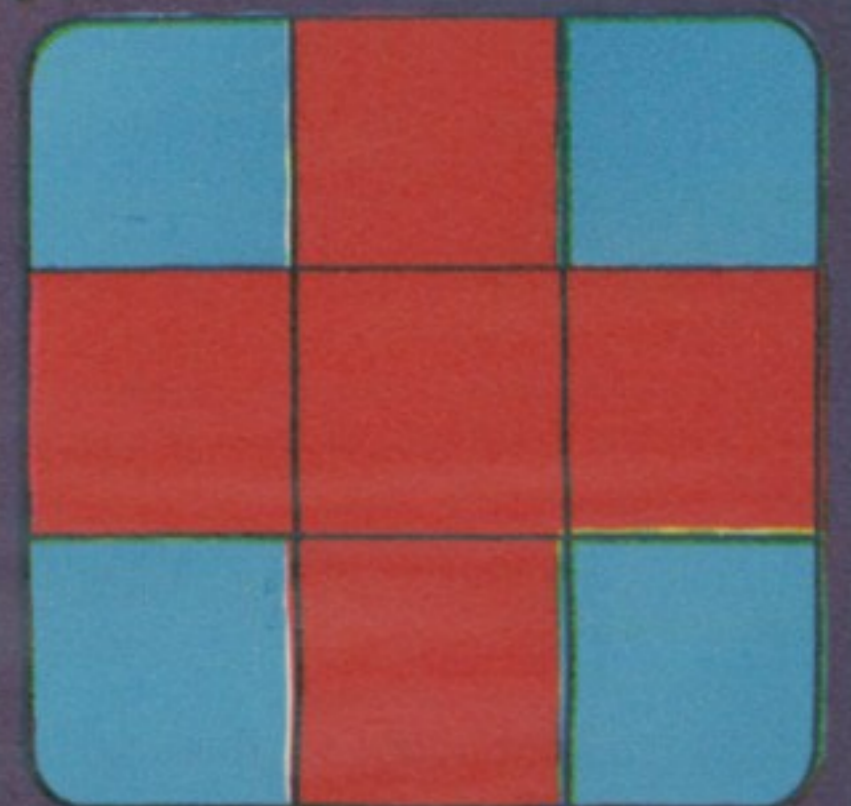
НЕВОЉЕ СА ВОДОМ

МАТЕМАТИЧКА УКРШТЕНИЦА?

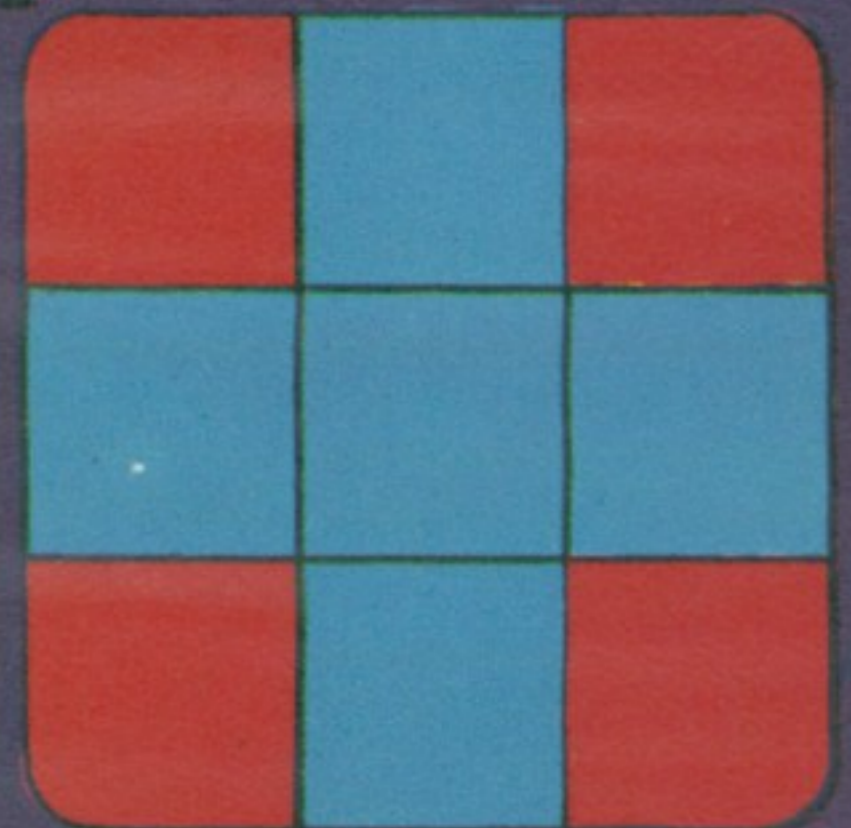
На нашем цртежу су две укрштенице. Испод сваке од њих су два реда бројева. Распоредите бројеве који су на црвеном пољу у црвене квадратиће на укрштеницама, а бројеве који су на плавом пољу у плаве квадратиће, и то тако да збир бројева (вертикално, хоризонтално и дијагонално) буде у I укрштеници 7 1/2 а у II 15.

Организујте такмичење у брзини решавања ових укрштеница и прогласите победника.

1/2 1 1/2 2 1/2 3 1/2 4 1/2

1 2 3 4

3 1/2 4 1/2 5 1/2 6 1/2

3 4 5 6 7

решења:

4 1 1/2 2	3 1/2 7 4 1/2	4 1 1/2 2	2 1/2 4 1/2
2 1/2 4 1/2	6 5 4	2 1/2 4 1/2	2 1/2 4 1/2
3 3 1/2 1	5 1/2 3 6 1/2	3 3 1/2 1	3 3 1/2 1

Увек је сматрао да је то далека могућност, да су распремеђу пилотима о употреби овог уређаја узалудне. „Када се буде употребио Силенцијум“, говорило се у свемирској морнарици, а то је звучало исто као и „никуда“.

Зашто су га назвали СИЛЕНЦИЈУМ — тишина — није могао да разуме: један инжењер фирме МАРСОВСКИ РОБОТИ рекао му је да су то почетна слова речи које објашњавају употребу и тип мотора и прикључака. Откако су три међупланетарне цивилизације ступиле у везу и почеле да тргују и размењују искуства и потпуно различита техничка достигнућа, било је добро знати унапред с каквим механизмом се има посла. Да се механичару не би, случајно, десило да почне да расклапа мотор мислећи да је прикључен на силико-нуклеарну батерију и онда се испостави да је то само магнетско-гравитациони стабилизатор без струје.

Најусџији брод!

Било како било, Клема се све то мало тицало; свемирски пилоти великих трговачких линија имали су друге посла а не да брину о сваком шрафу у својим моћним васионским бродовима. Већ је и само одређивање правца помоћу рачунара за хтевало доста времена и пажње. Уздишући, Клем је још једном проконтролисао податке добијене од електронског аутомата и упоредио их с основним дијаграмом, стављајући само избушену траку на пробну плочу. По ко зна који пут затресла су се танушна влакна катодне лампе а гласноговорник који да је упутства почео да понавља: — Брод ван линије: могућности поновног враћања равне нули. Могућности маневрисања три, три запете, два: орбитални ослонац негативан. Вештачка гравитација позитивна. Енергија: пет, запета, пет, тачка; никако не повећавати раздвајање. Рад батерија: добар. Убрзавање: не могуће. Последње упутство пилоту: напустити брод. Напустити брод.

Удаљен милијарду километара

Клем се испружи на седишту и уздахну: затим притисну десно педало и његов положај се показа на великом екрану у дну кабини. Ни какве сумње није могло да буде: кад напусти брод, наћи ће се милијарду километара далеко од најближег планетарног система. То је била лоша страна његове професије; било шта да се догоди пилот ће се наћи на огромној удаљености од места где живе његови ближњи и осећаће се као једино живо биће у свемиру. Теоријски, пронаћи ће га за највише два месеца од тренутка напуштања брода, тако су бар изјавили техничари, конструктори „Силенцијума“; зрачење веома мале количине енергије из кабини с уређајем, било би за „Силенцијум“ сасвим довољно, без обзира у ком делу свемира се налазио. А, то је сад било главно: настати угодност и пријатну топлоту васионског брода и загњурити се у пространство свемира у малој металној кабини, снабдевеној енергијом за највише три месеца. То је било просто смешно у односу на огромне количине енергије коју би, у том истом периоду, про-

СИЛЕНЦИЈУМ

КЛЕМ НИЈЕ НИ САЊАО ДА ЋЕ БАШ ОН МОРАТИ ПРВИ, У ПРАВОЈ ОПАСНОСТИ, ДА ИСПРОБА УРЕЂАЈ ЗА НАПУШТАЊЕ КОСМИЧКОГ БРОДА

извеле велике нуклеарне батерије свемирског брода.

Али, упркос овој великој енергији, брод је изгубио правац и није више могао да га пронађе. Неки осетљиви механизам се покварио а контролни уређаји то нису на време показали. Или су се, можда, и они покварили.

Ауџомајски уређаји ошказују

Вероватноћа један према сто или двеста хиљада: али, десила се и сада је требало да се он, Клем Мартин, пилот фирме Међупланетарна проксима итд. баца у простор, у празнину!

Клем уздрхта: у једном тренутку пало му је на памет да остане у броду, да у њему пронађе заклон и да га не напусти, без обзира шта се десило. Али, био је исувише разуман и одолео је; избрисао је ту могућност из главе као што се брише црта повучена оловком, и почео да изводи низ припремних операција: требало је радити брзо, сваки минут закашњења удаљавао га је стотинама хиљада километара од линија међупланетарних летелица.

Што су припреме више напредовале, Клем је осећао као да му нека усијана клешта чупају стомак. Осећај је постао још мучнији када су, један по један, аутоматски уређаји почели да отказују; јак блесак, ужасни звуци, зујање механизма, све око њега беснело је као да се боји онога што треба да дође.

Грозничаво је пронашао релативан положај и пренео га апарату за памћење уређаја „Силенцијум“.

Сјас у Силенцијуму

Сада је све завршено: минијатурни пријемник, мали електронски мозак, управљаће избацивањем кабини и усмериће је према најближем наставеном систему. Његово је било да чека, чека и чека док неко не ухвати позив за помоћ и не пронађе га. Да чека у кабини великој неколико квадратних метара, сам у свемирском пространству, да чека неколико кентаурских дана. Да чека, ако пре тога не полуди.

Одагнао је из главе усковитлане мисли које су почеле да му сметају и збуњују га: одрешно је седиште за пилотирање, устао, последњи пут погледао малу пријатну просторију и упутио се према запечаћеним металним вратима на којима је писало „Силенцијум“.

Ушао је у кабину. Тамо га је чекала мала фотеља на коју је сео, прелазећи језиком преко сувих усана. Видео је како се врата лагано затварају а, затим, настала је тишина. На плочи испред њега засветлела су црвена слова.

„Одвајате се од брода“. Чврсто је стегаво ручке фотеље. Зној му је цурио низ лице: осећао је како му се влажне шаке леде у додиру с металом. Мали потрес.

Полако га је хватао страх од свемира. Почео је нервозно да шета по малој кабини, три метра са два; читав један зид састојао се од покретних плоча иза којих је било, то је добро знао, намирица за три месеца. У свемиру се није трошило много калорија; са тим намирицама преживео би и шест месеци, али не би имао довољно ваздуха.

Сада му је преостало само једно: да чека. Имао је пред собом три месеца живота.

Мали радио је закрљао:

— Овде свемирски брод „Орион“! Ко сте ви? Да ли нас чујете?

Питање је било упућено свемирским језиком.

Пре него што је могао било шта да одговори, глас је наставио:

— Препознали смо вас: ви сте свемирски бродоломник у капсули за спасавање. Контролишемо вашу путању. Стижемо до вас кроз неколико часова.

Клем је, са сузама у очима, покушавао да покрене усне и захвали својим будућим спасоцима.

Чуднобаја капсула

Доктор Јулиус Мардел био је задубљен у своја осетљива антрополошка истраживања: како су изгледали први становници примитивних планета. Узео је у руку сложен инструмент који је, без сумње, служио за анализу фраде хелија код живих организама.

Лак дрхтај светлости прекиде га у размишљању.

— Шта се догађа госпођице? — упита своју асистенткињу преко осветљених флуидних кругова квантафона.

Глас асистенткиње био је узбуђен.

— Хитно обавештење из Антрополошке лабораторије. Открили су нешто сасвим изузетно и траже да им се одмах придружите.

ЗНОЈ МУ ЈЕ ЦУРИО НИЗ ЛИЦЕ, ОСЕЋАО ЈЕ КАКО МУ СЕ ВЛАЖНЕ ШАКЕ ЛЕДЕ У ДОДИРУ С МЕТАЛОМ. МАЛИ ПОТРЕС И „СИЛЕНЦИЈУМ“ СЕ ОДВОЈИО ОД БРОДА.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА
ЛОРЕНЦО ТИБАЛДИ

ВУЛКАНСКО ПЛЕМЕ

— Антрополошка лабораторија? Молим вас, позовите хитно моја кола!

У антрополошкој лабораторији дочекао га је сам директор Урсолик, окружен групом сарадника и професора.

— Поштовани докторе — поче Урсолик чим је угледао Марадел — пријатна новост за вас: наш истраживачки свемирски брод без посаде пронашао је, 300 милиона километара северозападно од Кентаура, чудну капсулу. Унутра се налази најчудноватија ствар коју смо икада видели!

Прошло је 30.000 година

Величанственим покретом руке уважени Урсолик показа доктору Мараделу велику провидну урну у којој је лежао човек. Али, какав човек! Низак и плећат, истакнуте јагодице, густе тамне обрве, низ белих зуба, сведочили су о далеком сродству са домороцима који су готово ишчезли из Сунчевог система.

— Земљанин! — једва је промуцао Марадел. — Земљанин из субатомског периода, а тако добро очуван! Сигурно му је најмање 30.000 година.

— Не само добро очуван — у судио се да примети један асистент — већ жив!

— Жив? — упита Марадел. — замрзнут?

— Тачно. Замрзавање првог степена, с елементима престанка дисања и општом обамрлошћу. Медицина субатомског периода није, међутим, била у стању да обезбеди аутоматско буђење при промени животних услова.

Све је било варка

Један асистент пружи му металну плочицу на којој су била урезана слова.

— У капсули смо нашли и ово. Мало смо се помучили, али успели смо да преведемо текст.

Марадел је згрануто прочитао следеће:

„Силенцијум“. Упуства за употребу: свакоме ко пронађе ову капсулу. Силенцијум је најефикаснији уређај за спасавање свемирских бродоломника. Конструисали су га стручњаци фирме МАРСОВСКИ РОБОТИ. Помоћу њега пилот свемирског брода може да напусти брод затворен у малу капсулу. Али, пронаћи Силенцијум у бескрајном свемиру за сада је немогуће.

Пилот је, према томе, вештачки замрзнут. Да би био успаван на најхуманији начин један апарат му јавља да су га пронашли и да свемирски брод жури да га спасе. Ускоро затим електронски мозак пуни кабини успављујућим гасом. У капсули влада безваздушни простор, а тело је конзервисано заувек.

Да би се вратио у живот, прочитати упутства. Пилот не зна шта му се догодило: када се пробуди, биће сасвим нормалан и вероваће да се налази на броду који га је спасао. Непознати спасиоци, ко год за сте, примите га као свог“.

ПОДСЕТНИК

Комплет за доручак, од белог порцулана са разним шарама. Продаје самоуслуга „Врачар“, Цветни трг. Свега 8,30 дин.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

ЦРВЕНИ БАЛОН

Вокално-инструментални ансамбл Петорица Дејви Кларка постигао је велики успех у свету једноставном мелодијом која у нечему подсећа на војнички марш и лако се памти. „Црвени балон“ тренутно је једна од најпопуларнијих песама међу младима. За разлику од многобројних ансамбала ове врсте „Петорица Дејви Кларка“ не праве само буку и галаму својим гитарама и бубњевима, већ и пријатно свирају. Друга мелодија на плочи је „Лавиринт љубави“. Издавач је „Југотон“ а цена плоче је 7 нових динара.

THE DAVE CLARK FIVE

THE RED BALLOON MAZE OF LOVE

ЦИЦА ЊУЈОРКУ

ПУТНИ
КОСТИМ

СУВЕНИР
МОДЕЛ
"ХИЈАВАНА"

ЗА ЗИМСКИ САН
ЗА ЛЕТЊИ ОДМОР
ЗА СВАКИ ДАН

ТО ОБИЧАН
ЈАСТУК
НИЈЕ

15 ГОДИНА ГАРАНЦИЈЕ

ТО ЈЕ
ЈАСТУК **Tiger**
ОД ПЕНАСТЕ ГУМЕ

КОМПЛЕТ
ЗА ИЗЛЕТ
У КАНАДУ

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Зовем се Милена Ненковић. Ученица сам шестог разреда основне школе. Моја велика жеља је да се дописујем са друговима и другарицама мојих година. Скупљам марке, значке, волим спорт и књиге. Ко ми буде писао, нека ми пошаље своју фотографију. Булевар Лењина 94/6, Нови Београд.

Имам 9 година и желео бих да се дописујем са друговима који навијају за Црвену звезду. Милош Вујчић, ул. Др Мишовића бр 4/15, Бор.

Желим врло много да се дописујем са младићима и девојкама из Југославије, па вас зато молим да моју адресу објавите у „Политикином забавнику“. Размењивала бих разгледнице и слике глумаца и глумица. Maria Mimi Mihai, Sincicolaul-Mare, Str. Ghe. Lazar br. 12, Judet Timis, Romania.

Желела бих да се дописујем с југословенским дечацима и зато вас молим да моју адресу објавите у „Политикином забавнику“. Имам 14 година. СССР, ВКО, г. Лењингорск, пр. Ленина, дом 10, кв. 22, Коренко Наташе.

Имам 11 година и била бих веома срећна кад би ме ваш лист помогао да стекнем пријатеље међу југословенском децом. СССР, ВКО, г. Лењингорск, пр. Лењина 10—21, Коренко Саше.

Радо бих се дописивао са својим вршњацима из Југославије. Имам десет година, почетник сам у скупљању салвета, значака и маркица. Предраг Миливојевић, Ваљево, Карађорђева 25.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из свих крајева наше земље. Имам 16 година и скупљам фотографије глумаца, певача, фудбалских тимова и разгледнице. Милован Брајовић, 17. октобар 8/37, Смедерско.

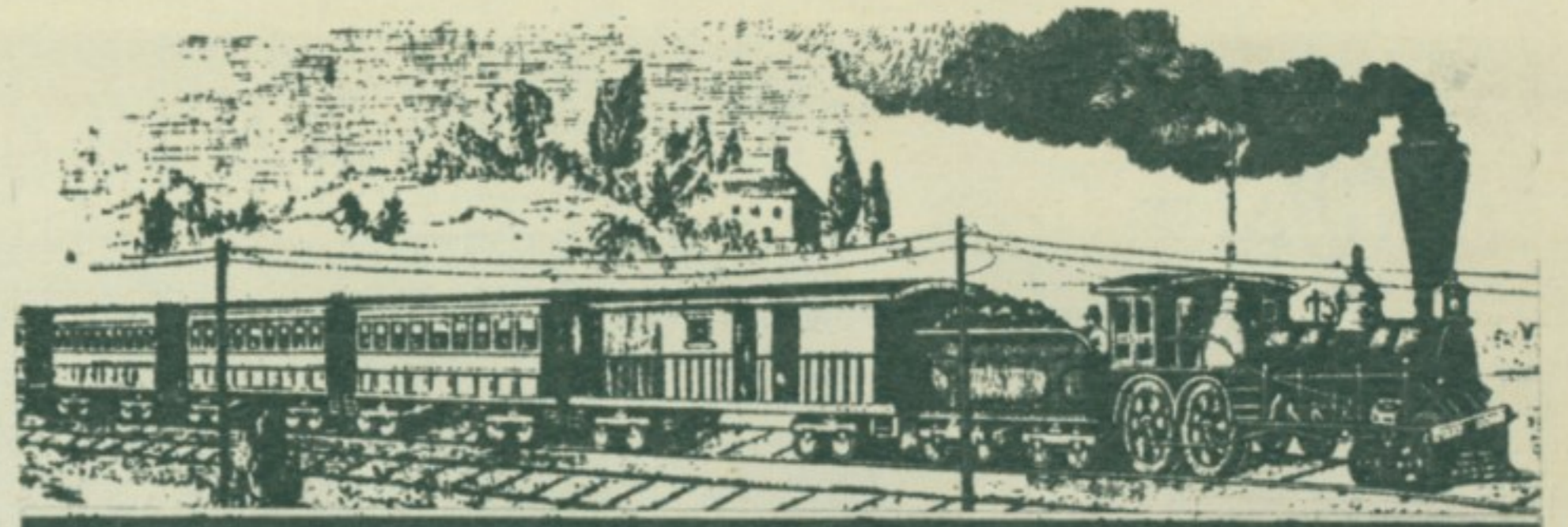
Молим скупљаче салвета да ми помогну и пошаљу ми салвете, јер сам добила задатак да их скупљам. Верица Шићанин, ученица, Ул. Мала 70, Сурдук, Срем.

Волео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Навијам за Црвену звезду. Хоби ми је скупљање марака. Владан Даниловић, Књажевац, Др Савића 12.

Волео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље и иностранства. Имам 16 година и идем у други разред гимназије. Најрадије слушам Тома Џонса а хоби ми је скупљање фотоса глумаца и певача. Језик дописивања македонски, српскохрватски и енглески. Никола Димитровски, Улица Партизанска бр. 5 П/1, Скопље.

Хтела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Ленче Тодороска, VIII-а „Моша Пијаде“, н. Горче Петров, Скопље.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама било којег узраста широм света. Скупљам марке и пишем песме. Имам 15 година. Волим много спорт и музику. Драган Сувајца, Радничко насеље, Станари, код Добоја.

МАЛА ПОШТА

ДРУГА ЈЕЛЕНА

У Забавнику број 880 од 9. XI 1968. године поткрала нам се грешка. Наиме, писмо у коме нас питају да ли је спикер Каменко Катић као каратиста на слици, није послала наша читатељка Јелена Бунушевац већ Јелена Булатовић. Драже Павловића 13, Београд.

СЛИЧНА СУДБИНА

Драги Забавниче, У твом последњем броју објављена је исповест једне мајке о судбини њеног детета под насловом „Истрај, Мики!“ Слична судбина је задесила и мене. Слична, али не и иста. Због тога вас молим да објавите адресу Микија из Земунa.

Снежана Јанковић
ученица VIII-1 разреда Осн. школе
„Роса Трифуновић“
Александровац (пожаревачки)
Ево адресе: Радомир Стојановић-Мики,
Земун, Дубровачка 15.

ШЕХЕРЕЗАДА И ДОНИЗИЈАДА

Поштовани другови, Много волимо ваш лист. Зато вам и честитамо Нову 1969. годину. Ово писмо пишу вам две сестре: старија Шехерезада, а млађа Донизијада. Тата нам је та имена дао, не знамо због чега. Обе смо одличне ученице. Похађамо и музичку школу — свирамо на хармоници. Ако још негде у Југославији постоје две

сестре са истим именима нека нам се јаве преко „Политикиног забавника“.
Пуно поздрава од Шехерезаде и Донизијаде, Никшић.

ЗИМИ СПАВА

Драги чика уреднице, Имам корњачу коју чувам у кући још од летос, али још не знам да је правилно храним. Молим вас да ми одговорите да ли корњаче зиму преспавају, јер је не видим већ више од недељу дана.

Маријана Благовић, Београд

Копнене корњаче обично преспавају зиму закопане у земљи. Кад се држе у кући, немају прави зимски сан, обично се завлаче у неку хладнију просторију где мирују дуже време и излазе само ако се та просторија загреје.

Корњаче углавном једу биљке, а повремено и месо. Ако се твоја корњача појави из скривеног места, можеш јој дати лишће од купуса или шаргарепу, као и мало воде, али није сигурно да ће она понуђену храну узети, јер је зимски сан јачи од свега.

ПОГИНУЛОМ АВИЈАТИЧАРУ

Друже уреднице, „Забавник“ је у чланку „Плава патрола“ описао једну битку нашег pilota мајора Ратка Јовановића у енглеском ваздухопловству. Ја ти ево шаљем слику гроба поч. мајора Ратка Јовановића који се налази у Босни код Бање Врућице крај Теслића. Сахрањен је на оном истом месту где је са запаљеним авионом пао. На снимку сам ја уз камион, и мој син Иван који живи у Теслићу, држи своју кћерку

Посвета
поч. мајору Ратку Јовановићу

Авијатичару и врли борцу,
командиру Прве ескадриле, Првог
ваздухопловног ловачког пука,
Друже мајоре, Ратко Јовановићу,
Слава ти и бог да те прости.

Би ти суђено, да 4. X 1944. године
при нападу на непријатељски оклопни воз
у Босни, код Бање Врућице, крај Теслића
погинеш и тамо оставиш своје
херојске кости.

Тамо на месту где си
са својим запаљеним авионом пао,
и да би покољења знала да је тако
заиста било, другови су ти на гробу
у виду споменика, поставили
ловачког авиона крило.

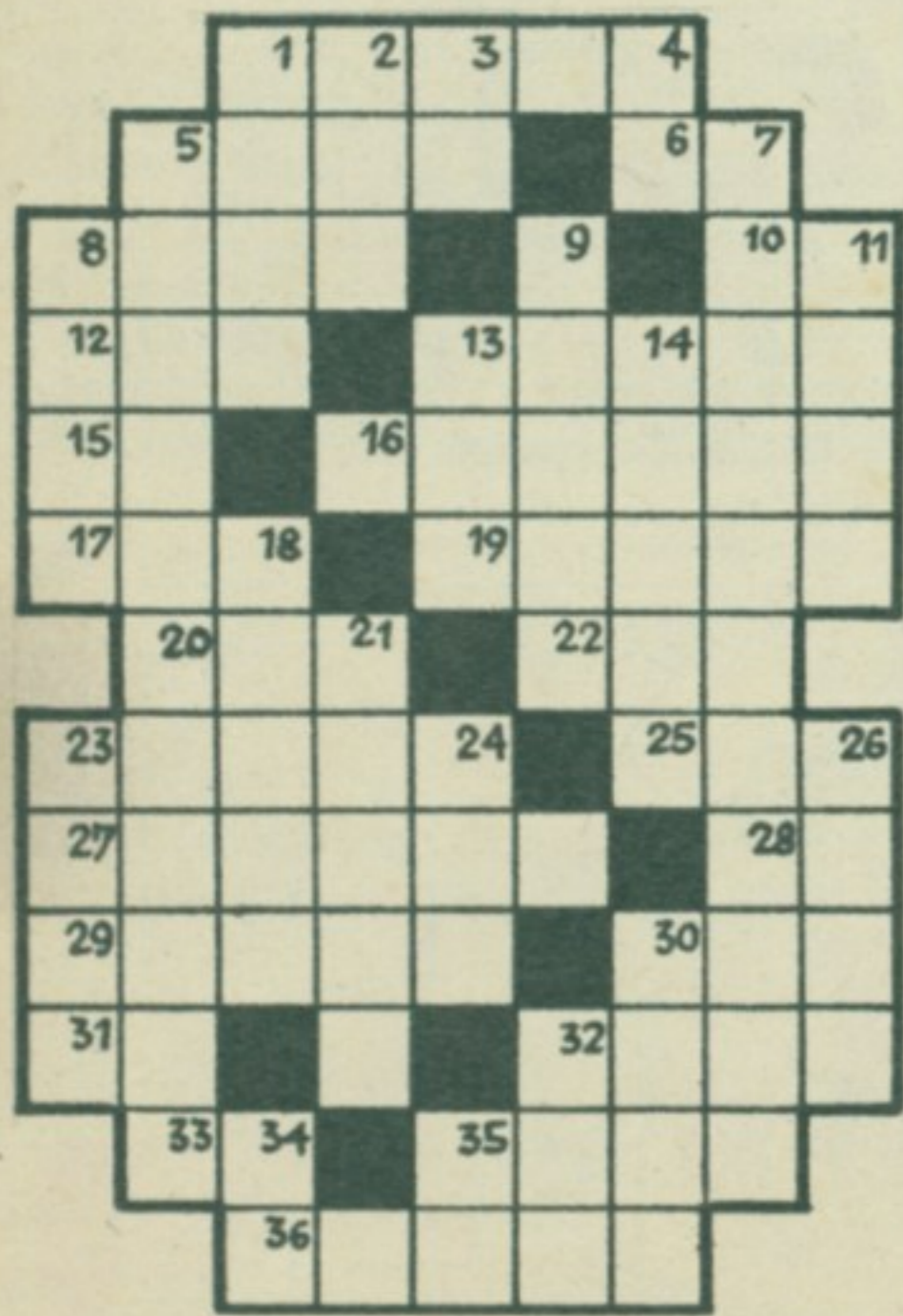
Само те, драги уреднице, молим да ми слику вратиш, јер као што видиш она ми је драга успомена.

С другарским поздравом
Милорад Стефановић
аеромеханичар у пензији
Ул. ЈНА 78
УБ

* укршћене речи *

ВОДОРАВНО: 1) полудраги камен, 5) врста четинара, 6) предлог, 8) илирски песник (Станко), 10) иницијали нашег књижевника („На Дри ни Ђуприја“), 12) одјек, 13) други назив Троје, 15) музичка нота, 16)

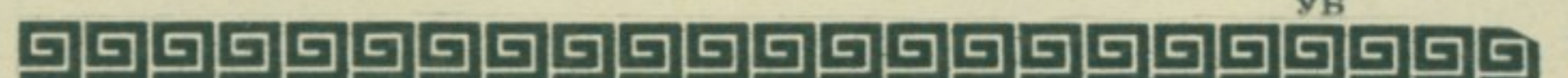
стари персијски краљ, 17) речна риба, 19) хунски краљ, 20) река на Косову, 22) лична заменица, 23) старогрчки песник, 25) мушко име, 27) град у Хрватској, 28) иницијали нашег књижевника („Смрт Смаил-аге Ченгића“), 29) равномерно кретање, 30) ноћна птица грабљивица, 31) два слова, 32) летопис, 33) хемијски знак за злато, 35) енглески социјалиста-утописта (Роберт), 36) установа у којој се чувају уметничка дела.

УСПРАВНО: 1) птица грабљивица, 2) ред, 3) два слова, 4) један зачин, 5) наука о старинама, 7) римски цар, родом из Далмације, 8) стих (лат.), 9) челична алатка са оштрим врхом, 11) италијанска новинска агенција, 13) назив за острво Вис у старом веку, 14) женско име, 18) врста изумрлих сурлаша, 21) наш филмски редитељ (Бранко), 23) најјужнија тачка Јужне Америке, 24) град у Италији, 26) носач (турц.), 30) један од десеторице старогрчких хероја, 32) старогрчки поздрав, 34) разум, 35) два слова.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) ебонит, 6) сноп, 7) срп, 9) Аца, 10) Епир, 11) ми, 12) стари, 13) око, 15) Адам, 16) алкар, 18) та, 19) ови, 20) он, 21) Спира, 23) ак, 25) тер-26) крдо, 28) ид, 29) кварт, 30) Кир, 32) Адуа, 33) ејај, 35) его, 36) актива.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Текући рачун број 605-1-82-1. Поштански фах 124. Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

WALT
DISNEY

МИКИ

ПРАЊЕ КОЛА

